

Sivistyskuntaa rakentamassa
- yhdessä, tillsammans!

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen Palveluverkkosuunnitelma 2020

KIRKKONUMMI
KYRKSÄTT

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut
Bildnings- och fritidstjänsterna

Kannen kuvitus: Jani Kuosmanen, Kirkkonummen kunta

Sisällys

Sivistyskuntaa rakentamassa	3
Palveluverkkosuunnittelun lähtökohtia.....	3
Aikaisemmat selvitykset ja päätökset	5
Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Kirkkonummella.....	6
Varhaiskasvatus	7
Opetustoimi	8
Vapaa-aikapalvelut	10
Kirjastopalvelut	10
Kulttuuripalvelut	10
Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus	11
Nuoriso- ja liikuntapalvelut	13
Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden alueellisuus –lähipalveluista seudullisiin palveluihin	15
Palvelujen saavutettavuus.....	15
Koulukuljetukset	17
Nykytilanteesta kiinteistöstrategian välimalliin perustuvaan palveluverkkoon ..	20
Nykyinen perusopetuksen palveluverkko.....	20
Nykyinen varhaiskasvatuksen palveluverkko	20
Kiinteistöstrategian välimallin palveluverkko.....	22
Nykyiset oppilasmäärät ja tulevaisuuteen ulottuvat väestölaskelmat	23
Alueittaiset väestöprojektiot.....	28
Yhteenveto väestöennusteista ja johtopäätökset palveluverkkosuunnittelun näkökulmasta.....	32
Palvelut alueittain	32
Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut kuntakeskuksessa	32
Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Masalan alueella	37
Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Veikkolan alueella.....	38
Yhteenveto.....	38
Palveluverkon päivittämisen askeleet	41
Hankkeiden toteuttamisaikataulu ja väistötilasuunnitelma	41

Sivistyskuntaa rakentamassa

Palveluverkkosuunnittelun lähtökohtia

Kirkkonummi asetti kuntastrategiassaan vuosille 2018-2021 tavoitteekseen olla tulevaisuuden sivistyskunta. Tavoite elää ajassa, sillä tulevaisuuden kunnissa sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimialan roolin kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä sekä kunnan vetovoiman lisäämisessä arvioidaan entisestään vahvistuvan. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen tuottamat palvelut antavat valmiuksia vastata moniin tulevaisuuden muutoksiin. Esimerkiksi osaamisen ja kulttuurin edistäminen, ekologisen ja terveellisen elämäntavan omaksuminen, teknologian käytön edistäminen sekä eriarvoistumisen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimintojen keskeisiä tavoitteita.

Samalla sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palveluverkko on entistä keskeisemmin kunnan palveluverkon ydinrakenne. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen merkitystä kunnan tuottamina kuntalaispalveluina korostaa se, että toimialan palvelujen kattaus on laaja ja suunnattu kaikille ikäryhmille. Palvelut kohtaavat eri muodoissaan valtaosan kunnan asukkaista. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen tilat ovat myös näkyvä osa julkista rakentamista, ja siten viestivät aina paikallisesta identiteetistä ja arvostuksista.

Kirstyvän kuntatalouden aikana palvelujen tuottamisen tapoja on jatkuvasti kehitettävä, jotta palvelujen monipuolisuutta ja laatua voidaan parantaa taloudellisten reunaehtojen asettamissa raameissa. Toimitilojen rakennushankkeet ovat kuntatalouden suurimpia investointeja ja toimitilavuokrat merkittäviä sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden toimialan kulueria. Tämän vuoksi on oleellista selvittää, miten toimitilaverkko voisi vastata tuleviin palveluntuotannon tarpeisiin kustannustehokkaasti ja mahdollistaa samalla tavoitellun toiminnan toteuttamisen. Palveluverkkosuunnitelma on keskeinen väline turvata pidemmällä aikavälillä palvelujen tuottamista tavalla, joka tukee kuntatalouden tasapainoa. Palveluverkkosuunnitelma auttaa ennakoimaan tulevaa ja hallitsemaan investointiohjelmaa.

Taloudellisten tekijöiden ja toiminnan tavoitteiden rinnalla palveluverkkosuunnittelulla on useita muitakin lähtökohtia (kuva 1). Kirkkonummella yksi keskeinen palveluverkkosuunnitelman tarve liittyy olemassa olevan kiinteistökannan talotekniseen kuntoon. Kirkkonummen julkisesta kiinteistökannasta monet rakennukset ovat tulleet kuntansa puolesta elinkaarensa päähän ja kiinteistöissä on havaittu merkittäviä sisäilmaongelmia. 1980-luvulla tai tätä aikaisemmin toteutetut, peruskorjaamattomat toimitilat eivät myöskään tilaratkaisuiltaan tue nykyisten tavoitteiden mukaista toimintaa.

Kiinteistöjen heikon kunnan vuoksi myös Kirkkonummella on jouduttu turvautumaan tilapäisiin väistötilaratkaisuihin. Väistötilat ovat tällä hetkellä tarpeellisia, mutta samalla tilapäiset tilat ovat kalliita. Vuosittaiset kustannukset väistötilojen vuokrista ovat nyt noin 4 milj. euroa. Väistötilojen korkeat kustannukset osoittavat, että tuloksellisin tapa järjestää palvelut pitkällä aikavälillä perustuu oikein mitoitettuun ja oikea-aikaisesti rakentuvaan palveluverkkoon, joka kykenee tuottamaan mahdollisimman vaikuttavia palveluita. Palveluverkon toimintakyky voidaan tehostaa suunnittelemalla palveluverkon tiloista muunneltavia ja muuntojoustavia

myös muihin käyttötarkoituksiin. Tämä edellyttää kykyä tunnistaa ja erottaa toisistaan strategisessa suunnittelussa tilapäiset ja pysyvät tarpeet.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palveluverkon suunnittelua ohjaavat myös valtakunnalliset säädökset kuntien velvoitteista ja kunnassa päätetyt sitovat tavoitteet, kuten kuntastrategia.

Monet sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen tuottamista palveluista ovat kuntien lakisääteistä toimintaa. Viime vuosina on tullut voimaan useita lakiuudistuksia ohjaamaan kuntien sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen piiriin kuuluvien palvelujen toteuttamista (kuva 2).

Kirkkonummen kuntastrategiassa vuosille 2018–2021 korostuu kuntalaisten hyvinvointia tukevat palvelut. Kuntastrategiassa sitoudutaan huolehtimaan tilojen ja oppimisympäristöjen terveellisyydestä ja toiminnallisuudesta. Tavoitteeksi asetetaan tilojen suunnittelu monikäyttöisiksi kuntalaisten näkökulmasta.

Myös kunnan tekemät muut sitoumukset, kuten MAL-sopimus ja HINKU-kuntiin liittyminen, vaikuttavat sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toteuttamiseen. Tilaverkossa tavoitteena on toteuttaa keskeisillä sijainneilla ja hyvin saavutettavissa olevia palveluja, mikä osaltaan edistää tilojen tehokasta käyttöä sekä kunnan päästövähennystavoitetta ja kuntastrategian tavoitetta maankäytön suuntaamisesta päätaajamiin ja radan varteen.

Olemassa olevat toimitilat	Sijainti, kapasiteetti, käyttöaste, toimivuus, tekninen kunto
Yhdyskuntarakenteen muutokset	Kaavoitus, Y-tonttivaranto MAL-sopimukset
Palvelutarveselvitykset	Asukasennusteet Lainsäädäntö
Yksityinen palvelutuotanto	Tavoitetasot Palveluseteli, kumppanuussopimukset, järjestöt jne.
Käyttäjien toimitilastrategia	Suunnitteluohjeet, RT-kortit, tilamitoitukset, yksikkökoot
Toiminnalliset strategiat	Opetussuunnitelmat, pedagogiset suunnitelmat, moniammatillisuus
Kuntatasoiset palveluverkkoperiaatteet	Kuntastrategia, toimialojen yhteiset tavoitteet, kunnan visio

Kuva 1. Palveluverkkosuunnittelun lähtökohtia.

2014 Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki

2014 Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet

2015 Liikuntalaki

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kunnan tehtävä

2014 Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet

käyttöön 2016-2019

2017 Kirjastolaki

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen

2017 Nuorisolaki

Tavoitteena edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia yhteiskunnassa

2017 Laki vapaasta sivistystyöstä (muutos)

2018 Varhaiskasvatuslaki

2018 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

2019 Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

2019 Uusi lukiolaki voimaan

tulossa: vapaata sivistystyötä koskevan lakiuudistus

Kuva 2. Viimeaikaisia sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen tuottamiseen vaikuttavia säädöksiä ja lakeja.

Aikaisemmat selvitykset ja päätökset

Kirkkonummella sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkkosuunnitelmaa on päivitetty hiljattain. Päivitetty palveluverkkosuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2018 marraskuussa kunnanvaltuustossa (12.11.2018, § 96). Vuonna 2018 hyväksytyyn palveluverkkosuunnitelman painotus oli kiinteistöihin keskittyvässä palveluverkkosuunnitelman välimallissa (Granlund) sekä kesällä 2018 valmistuneissa väestöprojektioissa (Kaupunkitutkimus TA). Suunnitelman päivityksen käsittelyssä sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimiala ilmoitti tavoitteekseen aloittaa osaltaan laajemman palvelusuunnitelman laadinta vuonna 2019.

Vuoden aikana Kirkkonummen kunnan sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen nykyisestä toimitilaverkosta ja kiinteistöjen teknisestä kunnosta on saatu uutta tietoa. Osa kiinteistöistä on aiemmin oletettua heikommassa kunnossa. Toisaalta ymmärrys uudenlaisten palvelutuotantotapojen järjestämisen eduista on kasvanut, mikä on kannustanut ajattelemaan tilojen yhteiskäytön etuja ja jaettujen tilojen toimintaa rikastuttavia puolia. Myös kuntatalouden tulevaisuusnäkymät ovat vuoden aikana muuttuneet. Nämä tekijät asettavat tarpeen arvioida uudelleen palveluverkkosuunnitelmaa ja toimitilahankkeiden toteutumisaikatauluja.

Edellinen vuonna 2018 hyväksytty palveluverkkosuunnitelman päivitys pohjaa siihen, että vuoden 2018 talousarviokäsittelyssä (kv 4.12.2017, § 82) kuntatasoisena sitovana toiminnallisena tavoitteena päätettiin, että kunnan palvelutuotantoa ohjaava palveluverkkosuunnitelma päivitetään tarvittavilta osin kiinteistöstrategian ns. välimallin pohjalta. Toiminnalliseksi tavoitteeksi päätettiin investointien pitkän aikavälin rahoitussuunnitelman laatiminen, mikä tähtää strategiseen tavoitteeseen kestävästä kuntataloudesta.

Palveluverkkosuunnitelmien laadinta perustuu kunnanhallituksen päätökseen 10.8.2015 § 242, jossa kunnanhallitus kehotti toimielimiä laatimaan vastuualueitaan koskevat palveluverkkosuunnitelmat. Päätös liittyi valtuuston 19.5.2014 § 43 käsittelemään Palveluverkkoselvitykseen kiinteistöstrategian näkökulmasta vuosille 2014 – 2025. Selvityksen toteutti Granlund. Kiinteistöstrategian näkökulmasta tehty selvitys koski kattavasti päiväkotia ja kouluja.

Kiinteistöihin keskittyvässä palveluverkkoselvityksessä esitettiin kolme vaihtoehtoista mallia koulu- ja päiväkotiverkon toimipisteille: tiivis malli, välimalli ja väljä malli. Välimallin mukaan kunnassa on yhdeksän koulua ja kaksitoista päiväkotia. Kolme kouluista on ruotsinkielisiä. Keskimäärin yksi päiväkotiyksikkö on mitoitettu 150 varhaiskasvatuspaikalle. Esiopetusyksiköt on sijoitettu alakoulujen ja päiväkotien yhteyteen yhteensä 21 yksikköön.

Kunnanhallitus käsitteli kokouksessaan 13.8.2018 § 250 välimallin tulkintaa. Tulkin mukaan kunnan palveluverkkosuunnitelman päivitystä tuli jatkaa niin, että suunnitelman lähtökohtana on ns. välimalli (kv 19.5.2014 § 43 palveluverkkoselvitys kiinteistöstrategian näkökulmasta). Lisäksi kunnanhallitus totesi, että palveluverkkosuunnitelman välimallissa esiteltyjä koulujen ja päiväkotien lukumääriä ei sovelleta suoraan viranhaltijavalmistelussa, vaan se on ohjeellinen ja suuntaa-antava. Toimintaympäristön ja palvelutarpeiden muutokset vaikuttavat koulujen ja päiväkotien lukumäärään. Lisäksi voidaan luoda kriteeristö, jolla arvioidaan koulu- ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköiden tarve päätöksenteon tueksi ja arvioiden yhdenmukaistamiseksi (tarvittaessa painotettu kriteeristö). Päiväkotien osalta on selvitettävä yksityisten toimijoiden vaikutukset.

Kunnanhallituksen päätöksessä todetaan edelleen, että palveluverkkosuunnitelmassa tulee huomioida ikäihmisten (>65 v) runsas väestönkasvu ja heidän palveluidensa saatavuus koko kunnan alueella. Tätä asiaa tarkastellaan perusturvan palveluverkkosuunnitelmassa.

Palveluverkkoselvityksessä kiinteistöstrategian näkökulmasta oli otettu kantaa koulujen sarjaisuuteen. Kunnanhallituksen päätöksen mukaan myös tämä on suuntaa antava maininta, sillä koulujen koko päätetään suunnitteluvaiheessa.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Kirkkonummella

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut on hallinnollisesti järjestetty viiden tulosalueen ja kolmen lautakunnan toimintakokonaisuuksiksi. Lautakuntia ovat sivistys- ja vapaa-aika lautakunta,

suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus- ja opetuslautakunta. Tulosalueet ovat suomenkieliset opetuspalvelut, suomenkieliset varhaiskasvatuspalvelut, ruotsinkieliset opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aikapalvelut sekä sivistystoimen hallinto eli yhteiset palvelut. Tulosalueet jakaantuvat erikseen tulosyksiköihin.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito, esiopetus sekä avoin varhaiskasvatus, johon kuuluu asukaspuisto- ja kerhotoiminta.

Kuva 3. Kirkkonummen varhaiskasvatuksessa opitaan monenlaisissa oppimisympäristöissä. (kuva: Jani Kuosmanen)

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää sekä tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Varhaiskasvatus ehkäisee syrjäytymistä ja tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Kunta on velvollinen järjestämään varhaiskasvatusta niin laajasti ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa on tarvetta. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus koko palvelutuotannosta on n. 25-27 % (KV 11.11.2019) ja sitä järjestetään yksityisissä päiväkodeissa palvelusetelillä ja perhepäivähoidossa lakisääteisellä yksityisen hoidon tuella.

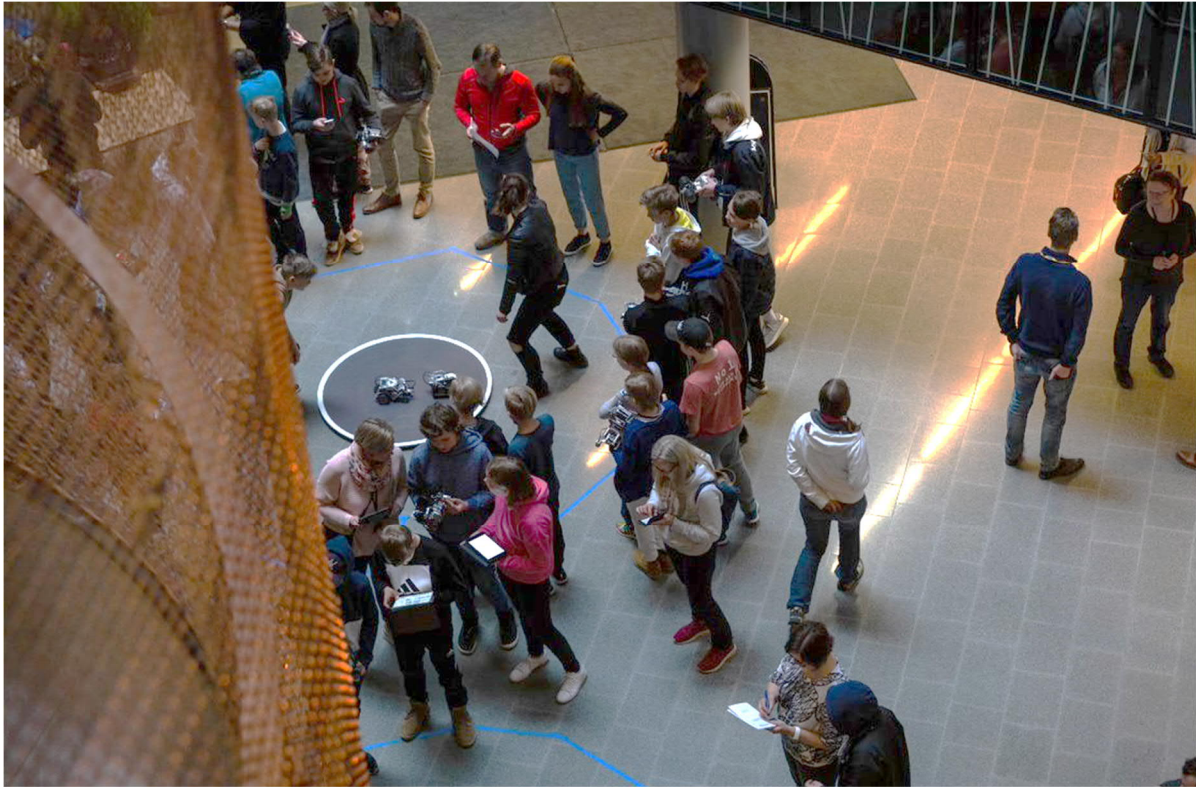
Varhaiskasvatuksen valtakunnallisista tavoitteista säädetään varhaiskasvatuslaissa. Opetushallituksen laatimat uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet astuivat voimaan vuoden 2019 alusta alkaen. Kirkkonummen varhaiskasvatussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2019 alkaen. Kirkkonummen esiopetuksen opetussuunnitelma perustuu valtakunnallisiin esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin ja se otettiin käyttöön 1.8.2016 alkaen.

Opetustoimi

Opetustoimi muodostuu perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta (toisen asteen koulutus ja aikuislukio), koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta, oppilas- ja opiskelijahuollosta sekä kerhotoimintaa koskevista toiminnoista.

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaan kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. (POL 2§) Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden ja se on maksutonta. Peruskoulussa on vuosiluokat 1–9, ja se on tarkoitettu koko 7–16-vuotiaiden ikäluokalle. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014 on Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jonka mukaisesti Kirkkonummen paikallinen opetussuunnitelma 2016 on valmisteltu. Opetus ja koulutyö järjestetään näiden asiakirjojen ohjaamana. Päivittäisessä opetustyössä huomioidaan Kirkkonummen kuntastrategian arvot: rohkeus, kestävyys, avoimuus ja luottamus.

Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa koululaisille virikkeellistä ja turvallista toimintaa lapsille ennen koulupäivää ja sen jälkeen. Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille oppilaille.

Kuva 4. Perusopetuksen oppilaat esittelivät robotiikan opintojen tuotoksia koulujen välisissä robotiikkakilpailussa vuonna 2019. (kuva: Jani Kuosmanen)

Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi koulutuksen tarkoituksena on antaa opiskelijoille valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen. Lukiokoulutuksen lopuksi opiskelija suorittaa ylioppilastutkinnon. Ylioppilastutkinnon avulla selvitetään, onko opiskelija saavuttanut lukion opetussuunnitelmassa mainitut tarvittavat tiedot, taidot ja muut tavoitteet. Kirkkonummen kunnan lukioden vetovoimaisuutta lisäävät oppilaitoskohtaiset painotukset: Porkkalan lukion liikuntapainotus ja Kyrkslätts gymnasiumin yrittäjyyskasvatuspainotus.

Oppilas- ja opiskelijahuolto on oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon.

Vapaa-aikapalvelut

Kunnan vapaa-aikapalveluihin kuuluu taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön opetus, nuoriso- ja liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut sekä kirjastopalvelut. Vapaa-aikapalveluiden toiminta edistää kirkkonummelaisten hyvinvointia ja terveyttä, elinikäistä oppimista ja mielekästä vapaa-aikaa, vahvistaa paikallisidentiteettiä sekä ennaltaehkäisee syrjäytymistä. Lasten ja nuorten vapaa-ajan toiminnan sekä harrastusmahdollisuuksien edistäminen on tärkeä osa vapaa-aikapalveluiden yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa tuottamia kuntalaisten palveluita.

Kirjastopalvelut

Kirjasto edistää kaikenikäisten lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa ja tarjoaa asiakkaiden käyttöön uudistuvan ja ajantasaisen kokoelman. Kirjastossa on monipuolisesti kauno- ja tietokirjallisuutta sekä äänikirjoja, elokuvia, musiikkia ja sanoma- ja aikakauslehtiä. Omaa kokoelmaa täydentää kaukopalvelu sekä digitaaliset aineistot.

Kirjastoissa autetaan asiakkaita tiedonhakuun ja lukuharrastukseen liittyvissä kysymyksissä, toteutetaan digineuvontaa ja käytössä on mm. 3D-tulostimia. Kirjastoissa järjestetään monipuolisesti tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa: luennot, lukupiirit, kielikahvilat, kirjailijavierailut sekä lastenteatteri- ja musiikkiesitykset.

Yhteistyössä päiväkotien ja koulujen kanssa esikoululaiset käyvät kirjaleikissä tutustumassa kirjastoon ja ekaluokkalaiset saavat kirjastokortit. Kaikille luokka-asteille ekaluokasta lukioon tarjotaan kirjavinkkausta, joka houkuttelee lapsia ja nuoria lukijoiksi. Kirjasto tuottaa myös kotipalvelua sitä tarvitseville kuntalaisille.

Nykyinen kirjastoverkko muodostuu keskustan pääkirjastosta, Masalan ja Veikkolan lähikirjastosta, kirjastoauto Ellasta ja verkkokirjastosta. Vuonna 2018 kirjastossa kävi hieman yli 300 000 asiakasta, ja lainoja annettiin yli puoli miljoonaa. Kirjaston kokoelma oli noin 170 000 aineistoyksikköä.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden tehtävänä on huolehtia kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamisesta sekä kunnan museotoiminnasta. Kulttuuripalveluiden nykytoiminnassa keskitytään erityisesti kotiseututiedon tallentaminen, tuottaminen ja tarjonta sekä paikallisen kulttuuritoiminnan tukeminen ja koordinointi.

Vuoden 2020 alussa valmistuu kunnan ensimmäinen kulttuuristrategia, jota on laadittu yhdessä kuntalaisten sekä paikallisten yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Kulttuuristrategia luo linjaukset tulevaisuuden kulttuurityölle kunnassa.

Ragvaldsin museoalue sijaitsee Överbysssä, jossa on kaksi pysyvää paikallishistoriallista näyttelyä avoinna kesäisin. Museoalueella järjestetään museopedagogista toimintaa ja tapahtumia Renkituvassa sekä ulkoalueilla. Ragvaldsin museoalue on vanhan maatilan

tilakeskuksen alue ja puistomaisesti hoidettuna avoimessa käytössä olevaa kulttuurimaisemaa. Kotiseutuaineistoa säilytetään kunnantalossa.

Kunnan oman toiminnan lisäksi paikalliset järjestöt tuottavat suuren osan taide- ja kulttuuritarjonnasta. Kunta tukee paikallisten yhdistysten toimintaa avustuksin ja tarjoamalla tiloja yhdistysten käyttöön.

Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Kirkkonummen kansalaisopisto antaa vapaan sivistystyön lain mukaista opetusta. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Kansalaisopisto tuottaa opetusta lukuvuosittain keskimäärin 13 000 opetustuntia ja tarjoaa kuntalaisille vuosittain yli 500 eri ainealueen kurssia lukuvuodessa. Toiminta tavoittaa liki 9000 kurssilaista.

Kansalaisopistossa voi suorittaa avoimen yliopiston kursseja, tehdä korttikoulutuksia kuten hygieniapassi tai EA-kurssit, opiskella kieliä, kädentaitoja, liikuntaa, musiikkia, kuvataidetta, tietotekniikkaa, luonto- ja yhteiskunta-aineita. Kansalaisopistolla toimiva keskustan **käsityökoulu** järjestää kädentaitojen taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan 20 lapselle ja nuorelle opetusta 200 tuntia vuodessa.

Kuva 5. Kansalaisopistossa järjestetään monenlaista toimintaa. Kuvassa kansalaisopiston liikuntaryhmä. (kuva: Heidi Karppanen)

Kirkkonummen musiikkiopisto järjestää opetussuunnitelman mukaisesti taiteen perusopetusta musiikin laajassa oppimäärässä. Opetuksen tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, luoda edellytykset monipuoliseen musiikilliseen ilmaisuun ja antaa mahdollisuudet musiikin elämänikäiselle harrastamiselle sekä valmiudet hakeutua ammattiopintoihin. Musiikkiopisto antaa opetusta lukuvuosittain keskimäärin 13 000

opetustuntia ja tuottaa kuntalaisille vuosittain yli 40 konserttia. Musiikkiopistossa opiskelee 550 - 600 lasta ja nuorta. Musiikkiopistossa voi opiskella soittamista, laulamista, säveltämistä, orkesterissa ja kamarimusiikkiyhtyeissä soittamista. Tällä hetkellä musiikkiopiston päätilana toimii Villa Haga.

Kuva 6. Musiikkiopiston kamariorkesterin harjoittelee Tuomas Törmin johdolla. (kuva:Titta Kalaja)

Kirkkonummen kuvataidekoulu järjestää opetussuunnitelman mukaisesti taiteen perusopetusta kuvataiteen yleisessä oppimäärässä. Opetusta järjestetään kuntakeskustassa, Masalassa ja Veikkolassa. Opetuksen tehtävänä on luoda perustaa lasten ja nuorten henkiselle hyvinvoinnille, emotionaaliselle, esteettiselle ja eettiselle kasvulle sekä antaa edellytyksiä hakeutua taiteenalojen koulutukseen tai elinikäiseen taiteiden harrastamiseen. Kuvataidekoulu kuuluu hallinnollisesti kansalaisopiston yhteyteen.

Kuvataidekoulu antaa opetusta 2000 tuntia lukuvuodessa. Kuvataidekoulussa opiskelee vuosittain keskimäärin 300 lasta ja nuorta. Kuvataidekoulussa opiskellaan piirtämistä, maalausta, kuvanveistoa, savitöitä, elokuvantekoa, kuvankäsittelyä, kuvitusta, animaatioiden tekoa, mediataidetta, taidegrafiikkaa, arkkitehtuuria, ympäristötaidetta, installaatioita, performanssitaidetta, sarjakuvan tekoa ja taiteen tuntemusta.

Kuva 7. Kirkkonummen kuvataidekoulun maalaustunnilla. (kuva: Leena Pentikäinen)

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuoriso- ja liikuntapalvelut edistää lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaa sekä harrastusmahdollisuuksia erilaisin toimenpitein yhteistyössä vapaa-aikapalveluiden muiden yksiköiden ja paikallisten yhdistysten kanssa. Uutta toimintaa kehitetään edelleen, tavoitteena taata jokaiselle kirkkonummelaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus vähintään yhteen mieluisaan harrastukseen.

Kunnan oman toiminnan lisäksi paikalliset järjestöt tuottavat suuren osan liikuntapalveluista sekä nuorisotoiminnasta kunnan alueella. Kunta tukee paikallisten yhdistysten toimintaa avustuksin ja tarjoamalla tiloja yhdistysten käyttöön.

Liikuntapalvelut luo terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukee kansalais- ja yhdistystoimintaa sekä rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapalveluiden toiminnan tavoitteena on kuntalaisten liikkumisen lisääminen ja terveystoiminnan olosuhteiden parantaminen.

Liikuntapalvelut tuottaa lasten ja nuorten harrastustoimintaa, järjestää monipuolisia uimahalli- ja vesiliikuntapalveluita sekä kehittää terveystoimintapalveluita yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Liikuntatapahtumien järjestäminen ja soveltavan liikunnan toiminnan toteuttaminen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ovat liikuntapalveluiden toiminnan keskiössä.

Kuva 8. Luistelua ulkojäällä. Taustalla on Winellska skolanin väistötilarakennus. (kuva: Jani Kuosmanen)

Nuorisopalvelut edistää nuorisolain mukaisesti nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia, sekä toteuttaa nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä edistäviä toimintoja.

Nuorille suunnattuina palveluina toteutetaan nuorten työpajatoimintaa, etsivää nuorisotyötä ja jalkautuvaa nuorisotyötä. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Työpajatoiminnan tarkoituksena on parantaa nuoren elämänhallintataitoja sekä edistää hänen kasvuaan, itsenäistymistään ja osallisuutta yhteiskuntaan. Jalkautuva nuorisotyö tavoittaa nuoria heille luontaisessa ympäristössä.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on myös lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien ja loma-aikojen toiminnan toteuttaminen, nuorisoteatteritoiminta, nuorisotalotoiminta sekä erilaiset liikkuvat nuorten palvelut. Lisäksi nuorten osallisuuden edistäminen sekä nuorisovaltuustotoiminnasta vastaaminen kuuluvat nuorisopalveluiden toimintaan.

Kuva 9. Jousiamuntaa pop up -harrastustapahtumassa Kirkkolaakson puistossa. Kuvan taustalla näkyy Kirkkonummelle vuonna 2019 hankittu harrastuspaku.

Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden alueellisuus –lähipalveluista seudullisiin palveluihin

Palvelujen saavutettavuus

Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden toimialan palveluiden perustana on asiakasnäkökulma, asukkaiden tasapuolinen kohtelu ja palveluiden alueellisen tasavertaisuuden takaaminen. Palveluverkon suunnittelussa otetaan huomioon sekä asukasmäärämuutokset että yhdyskuntarakenteen muutokset.

Sivistys- ja vapaa-ajanpalvelut voidaan jakaa palvelujen saavutettavuuden mukaan alueelliseen lähipalveluun, kuntatasoiseen lähipalveluun ja seudulliseen palveluun (kuva 10).

Palvelujen saavutettavuus	
Alueellinen lähipalvelu	Varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, kirjasto, nuorisotilat, ulkoilureitit ja ulkoliikuntapaikat
Kuntatasoinen lähipalvelu	Lukio, ruotsinkielinen yläkoulu, kansalaisopisto, musiikkiopisto, kuvataidekoulu, uimahalli
Seudullinen palvelu	Toisen asteen ammatillinen koulutus, nuorten työpajatoiminta

Kuva 10. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen saavutettavuus.

Alueellinen lähipalvelu käsittää pääsääntöisesti kunnan erityistoimialaan kuuluvia tehtäviä, joita merkittävä palvelun asiakaskunta käyttää toistuvasti. Alueellisen lähipalvelun tuottamispaikan tavoiteltu etäisyys asiakkaan kodista on 5–10 km. Tämä ei kuitenkaan toteudu ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa tai opetuksessa, sillä esimerkiksi ruotsinkielisten vuosiluokkien 7–9 opetus järjestetään keskitetysti kuntakeskustassa. Palveluverkkosuunnitelmassa kunta on alueellisten lähipalveluiden osalta jaettu alueittain kuntakeskuksen alueeseen, Masalaan ja Veikkolaan. Kuvassa 11 on kartta kunnan osa-alueista sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden tuottamisen näkökulmasta.

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti alueellisena lähipalveluna omalla toimialueella.

Kuntatason lähipalvelu sijaitsee alueellista lähipalvelua etäämmällä asiakkaasta, mutta on kuitenkin saavutettavissa omalla kulkuneuvolla tai julkisella liikennevälineellä. Tässä selvityksessä kuntatason lähipalveluna tarkoitetaan palvelua, jota järjestetään kunnassa.

Lukiot, kirjasto, kulttuuri, liikunta- ja nuorisopalvelut, musiikkiopisto, kuvataidekoulu ja kansalaisopisto ovat lähipalveluita osittain alueellisesti ja osittain kuntatasolla. Lisäksi ruotsinkielinen yläkoulu (Winellska skolan) palvelee kuntatasoisena. Vapaa-ajan palveluiden saavutettavuutta lisätään kehittämällä liikkuvia palvelu ja kuntalaisten lähelle vietäviä pop-up palveluita.

Laajaa väestöpohjaa edellyttävä palvelu on seudullisiin keskuksiin keskitettävä palvelu, jonka tuottaminen vaatii erityisosaamista ja laajaa moniammatillista osaamista. Tässä selvityksessä seudullisena palveluna tarkoitetaan muiden kuntien kanssa yhteistyössä toteutettua tai kuntayhtymien järjestämää palvelua. Esimerkkinä tästä on ammatillinen toisen asteen koulutus.

Kolmannen sektorin tuottamat vapaa-ajanpalvelut ovat nyt ja tulevaisuudessa keskeinen osa kuntalaisten osallisuutta ja paikallista palvelutarjontaa. Kolmannen sektorin toimintaedellytysten kannalta kunnan toimitilaverkosto ja avustusjärjestelmä ovat olennaisia. Avustusjärjestelmällä tuetaan kolmannen sektorin yleishyödyllistä toimintaa ja avustuskäytännöillä toimintaa voidaan ohjata kunnan strategioiden mukaisesti.

Kuva 11. Kunnan osa-alueet sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden tuottamisen näkökulmasta.

Koulukuljetukset

Kirkkonummella koulukuljetusten piiriin kuuluu vajaa 1200 oppilasta. Vuonna 2018 koulukuljetuskustannukset olivat noin 1,4 milj. euroa (kuva 12). Kirkkonummen kunnassa lakisääteistä maksutonta koulukuljetusta (perusopetuslaki 32 §) järjestetään seuraavin kriteerein:

- koulumatkan pituus 3 km 1-3 luokka (kunnan oma lisäys)
- koulumatkan pituus 5 km 4-9 luokka (lakisääteisyys 1-9 luokka 5 km)
- koulumatkan vaarallisuus, arvioidaan koululiituohtelman kautta/tarvittaessa Länsi-Uudenmaan poliisin lausunto (lakisääteinen)
- psykologin/lääkärin lausunto, aina vain vuodeksi (lakisääteinen)

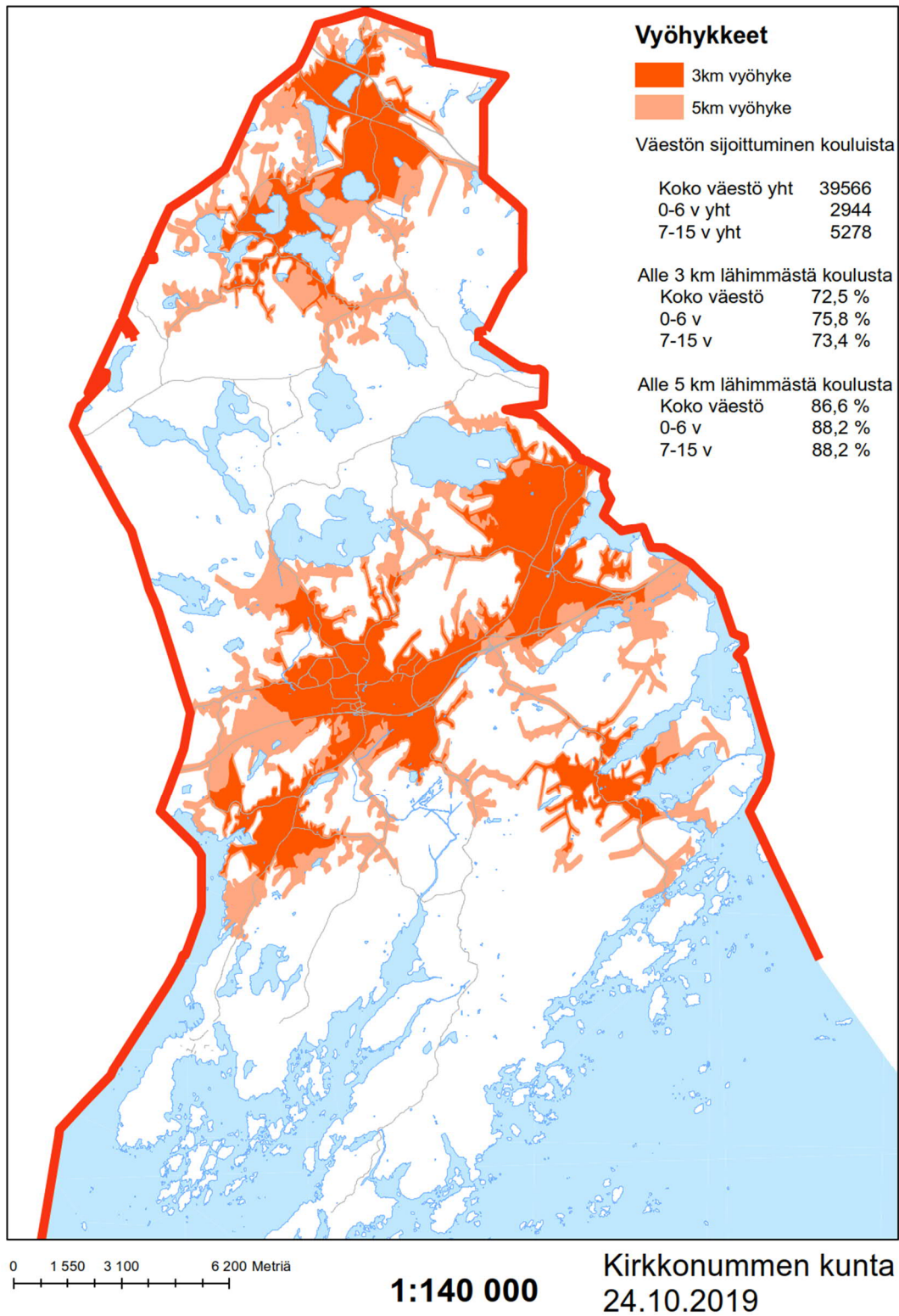
Koulumatkan pituuden vuoksi maksuttoman koulukuljetukseen oikeutetut oppilaat saavat HSL:n bussilipun (823 oppilasta). Tällä hetkellä kaikki matkan pituuden vuoksi lakisääteistä maksutonta koulukuljetusta saavat oppilaat kulkevat HSL:n reittiliikenteen avulla kouluun.

Koulumatkan vaarallisuuden vuoksi tai psykologin/lääkärin lausunnon vuoksi maksuttoman koulukuljetuksen saavien oppilaiden (366 oppilasta) koulukuljetus järjestetään kilpailutettujen liikennöitsijöiden autoilla (4-, 16- tai 18-paikkaisilla autoilla). Kilpailutettuja henkilö/tilatakseja liikkuu päivittäin kouluille kello 8, 9, 10 ja kouluilta koteihin klo 12, 13, 14, 15. Riippuen kellonajoista autoja on liikenteessä 12 – 17 kappaletta samanaikaisesti. Reittejä on tällä hetkellä yhteensä 25.

Kuljetusmuoto	Kuljetusoppilaat 20.9.2019	Toimintakulut v. 2018 (tp)
Reittiliikenne	823	-243 132
Kilpailutettu taksiliikenne	366	-1 125 331
Yhteensä	1189	-1 368 463

Kuva 12. Koulukuljetusoppilaiden määrä, kuljetusmuoto ja toimintakulut.

Kirkkonummella perusopetusikäisestä väestöstä noin 88 % asuu alle viiden kilometrin etäisyydellä koulusta ja noin 73 % alle kolmen kilometrin etäisyydellä (kuva 13). Kirkkonummella on myös lähellä kouluja vaaralliseksi todettuja koulumatkoja. Kevyen liikenteen infrastruktuurin kehittämisen keskittäminen viiden kilometrin etäisyydelle kouluista olisi vaikuttavaa sekä väestön sijoittumisen että vaarallisen koulumatkan perusteella taksiliikenteen piirissä olevien oppilaiden lukumäärän vähentämisen kannalta. Kirkkonummen sivistys- ja vapaa-aikapalvelut sekä yhdyskuntatekniikan toimiala selvittävät yhteistyössä kohteita, joiden korjaamisella saataisiin paras liikenneturvallisuutta lisäävä vaikutus.

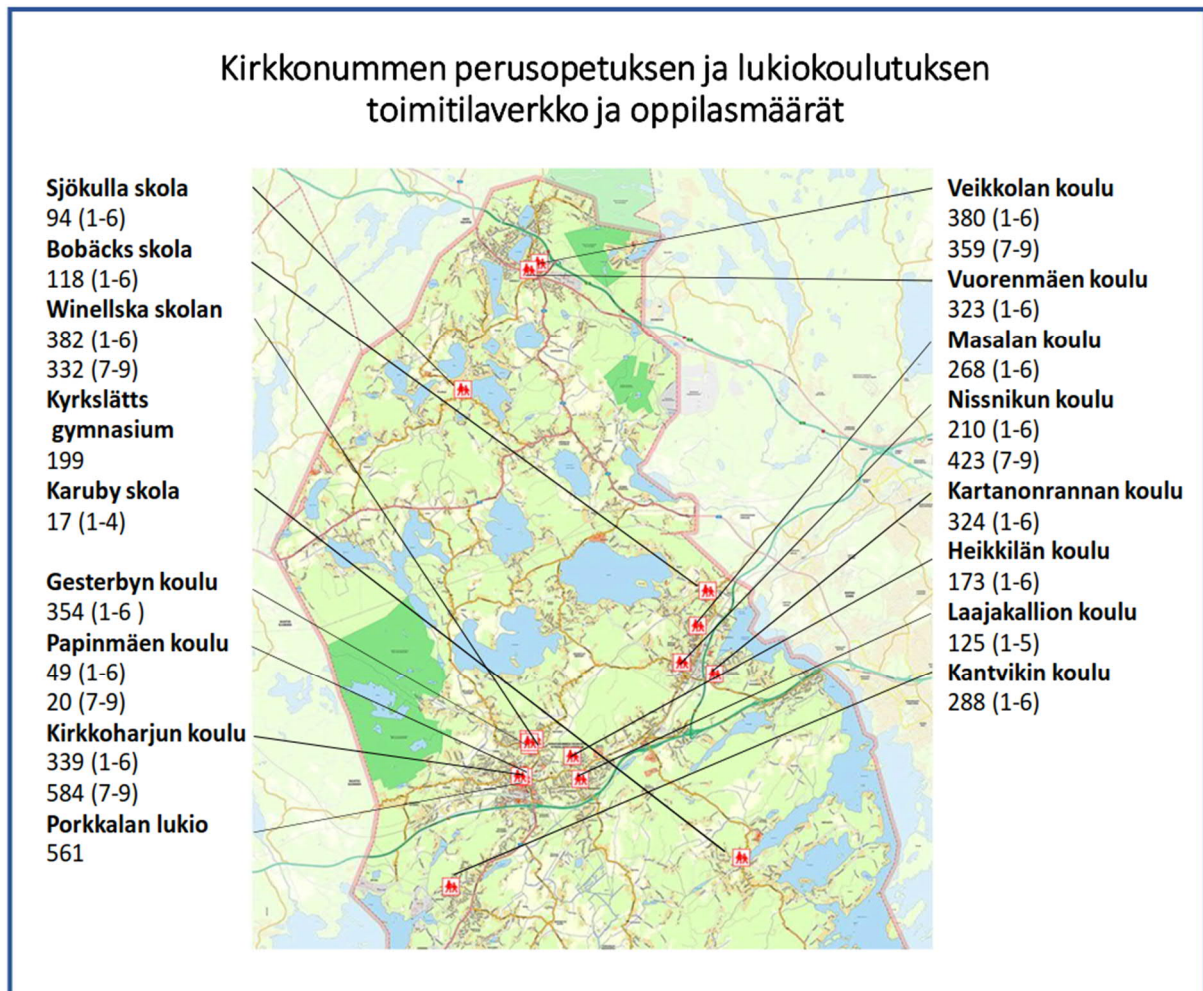
Kuva 13. Kartalla on osoitettu kolmen ja viiden kilometrin vyöhykkeet tiestä pitkin kouluista.

Nykytilanteesta kiinteistöstrategian välimalliin perustuvaan palveluverkkoon

Nykyinen perusopetuksen palveluverkko

Syksyllä 2019 Kirkkonummen perusopetus ja lukiokoulutus toimii 17 yksikössä. Suomenkielisiä perusopetuksen toimipisteitä on 11 ja ruotsinkielisiä 4. Molemmilla kieliryhmillä on omat lukiot (kuva 14). Palveluverkkosuunnitelman lopussa on opetuksen toimitilakohtaiset esittelyt.

Kuva 14. Kirkkonummen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen toimitilaverkko koostuu 17 yksiköstä.

Nykyinen varhaiskasvatuksen palveluverkko

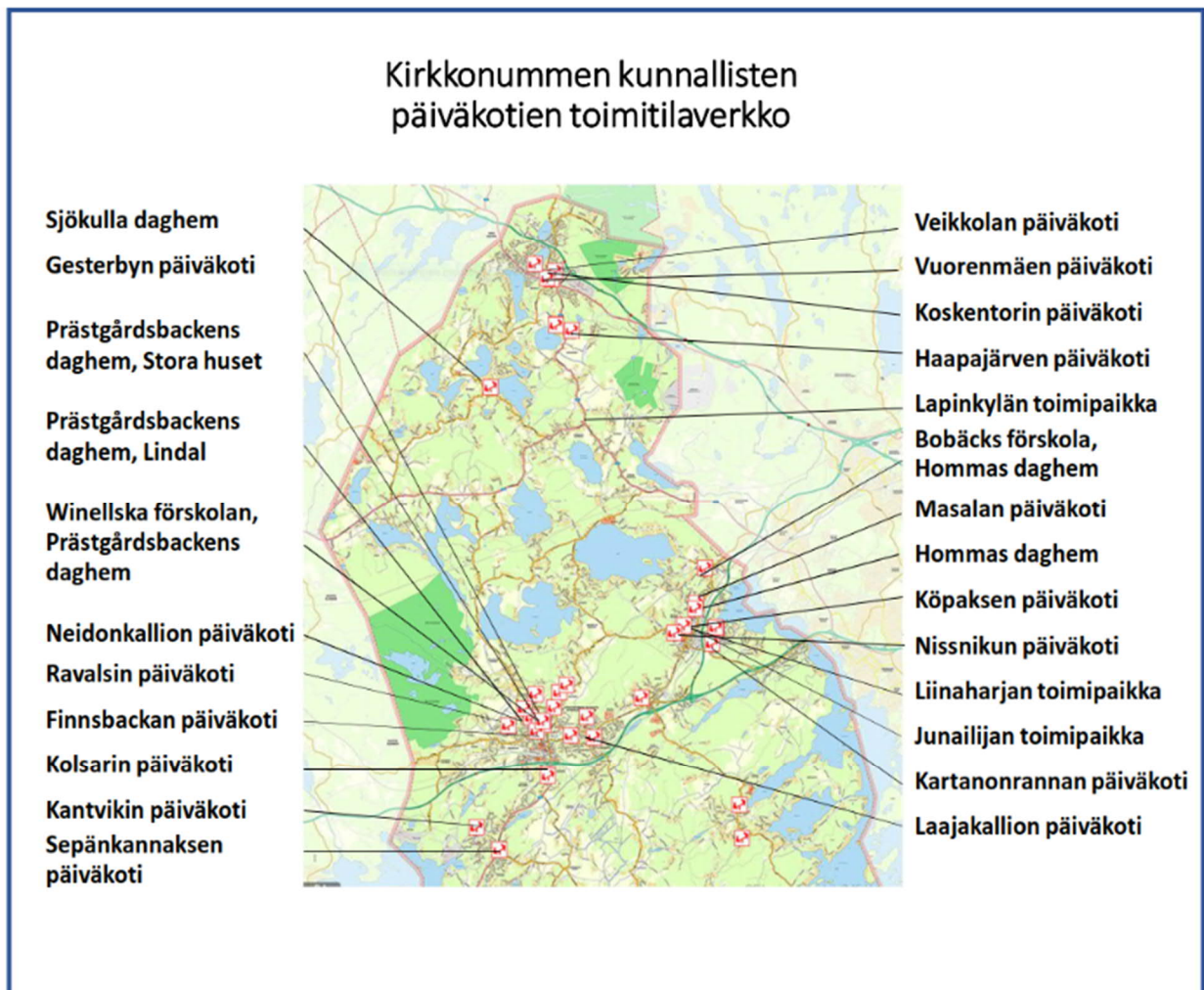
Suomenkielisiä kunnallisia päiväkoteja on 16, erillisiä toimipaikkoja on lisäksi kolme. Päiväkodeista seitsemän sijaitsee kuntakeskustan alueella, viisi Masalan alueella ja neljä Veikkolan alueella.

Ruotsinkielisiä kunnallisia päiväkoteja on kolme. Prästgårdsbacken daghem, Hommas daghem ja Sjökulla daghem. Prästgårdsbacken toimii kolmessa toimipisteessä ja Hommas daghem

kahdessa niin, että esiopetus on Bobäcks skolan yhteydessä. Varsinaisiksi erillisiksi toimipaikoiksi luetaan näistä kaksi eli Prästgårdsbackenin erilliset toimipisteet.

Yhteenlaskettuna Kirkkonummen kunnallinen varhaiskasvatuksen toimitilaverkko muodostuu 25 toimitilasta. Kirkkonummen kunnallisten päiväkotien toimitilaverkko on esitetty kuvassa 15.

Kirkkonummen varhaiskasvatuksen palveluntuotannossa yksityisillä toimijoilla on merkittävä rooli. Kirkkonummella alkoi vuonna 2018 palvelusetelikokeilu, jonka myötä yksityiset toimijat tuottavat noin 25–27 % varhaiskasvatuksen palvelutarjonnasta. Palveluseteli on pysyvä osa varhaiskasvatuksen palveluvalikkoa vuoden 2020 alusta saakka (KV 11.11.2019). Yksityisiä suomenkielisiä päiväkoteja on kymmenen ja ruotsinkielisiä päiväkoteja on neljä (kuva 16).

Kuva 15. Kirkkonummen kunnalliset päiväkodit.

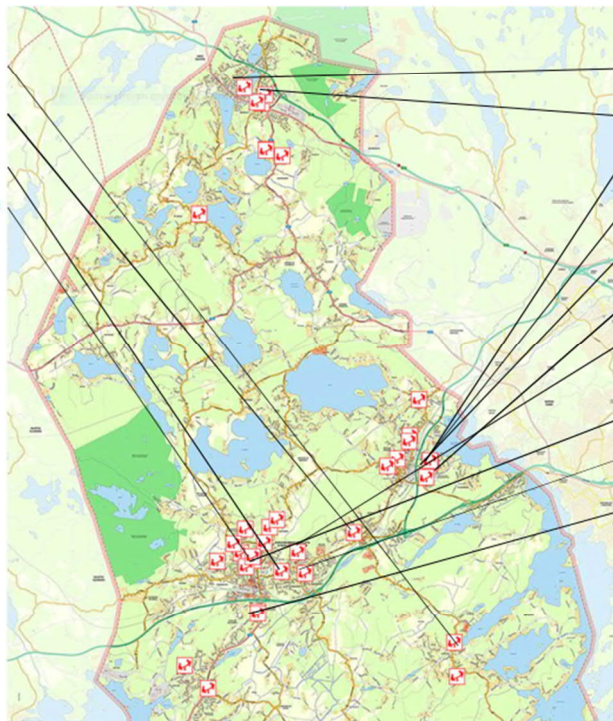
Kirkkonummen yksityiset päiväkodit

Daghemmet Björnen

Jorvas barnträdgård

Daghemmet Solstugan

Daghemmet Regnbågen

Norlandia Talo

Veikkolan Punainen Tupa

Norlandia Taapero

Norlandia Kartano

Norlandia Linna

Touhula Sarvvik

Creative Learning
Playschool

Päiväkoti Otsonpesä

Touhula Laajakallio

Touhula Bro

Kuva 16. Kirkkonummella toimii syksyllä 2019 neljätoista yksityistä päiväkotia.

Kiinteistöstrategian välimallin palveluverkko

Kiinteistöstrategiassa esitetystä ns. välimallissa todetaan seuraavaa:

”Välimallissa on yhdeksän peruskoulua ja kaksitoista päiväkotia. Kolme kouluista olisi ruotsinkielisiä kouluja, joista kaksi olisi 1-sarjaisia alakouluja ja yksi yhtenäiskoulu. Keskimäärin yksi päiväkotiyksikkö olisi mitoitettu noin 150 asiakkaalle. Esiopetusyksiköt on sijoitettu niin koulujen kuin päiväkotienkin yhteyteen – yhteensä esiopetusta olisi järjestetty 21 yksikössä”.

Alla olevassa taulukossa 1. on esitetty päiväkotien ja koulujen määrät nyt ja pyrittäessä välimalliin.

Taulukko 1. Nykyinen toimitilamäärä ja välimallin tavoite.

	päiväkoteja	varhaiskasvatuksen erillistiloja	yksityisiä pk	peruskouluja	lukioita
Tilanne nyt	16 + 3 = 19	3 + 2 = 5	10 + 4 = 14	11 + 4 = 14	1 + 1 = 2
Välimalli (tavoite)	12	0	?	6 + 3 = 9	1 + 1 = 2

Esiopetusta järjestetään tällä hetkellä keskitetysti Veikkolan (pohjoisella Kirkkonummella), Masalan (itäisellä Kirkkonummella) ja kuntakeskuksen (keskisellä ja eteläisellä Kirkkonummella) alueilla.

Tällä hetkellä kunnassa toimivat päiväkodit ovat pääosin välimallia pienempiä. Päiväkoteja on 19 ja erillisiä varhaiskasvatuksen tiloja (kerrostalojen alakerroksessa tai muita tilapäiskäyttöön hankittuja) on 5. Välimallin mukaisesti päiväkotia pitäisi kaikkiaan olla yhteensä 12. Välimallin osoittama varhaiskasvatuksen yksikön tavoitekokoo on toteutunut Kantvikin päiväkodin laajennuksen myötä (147 paikkaa) ja toteutuu nyt rakenteilla olevien Veikkolan päiväkodin (140 paikkaa) ja Jokirinteen oppimiskeskuksen päiväkodin (210 paikkaa) kohdalla.

Hallinnollisella yhdistämisellä on muodostettu johtamiskokonaisuuksia, joissa useampi nykyinen toimipaikka muodostaa yhden noin 150 – 200 hoitopaikan kokonaisuuden. Näillä kokonaisuuksilla on kullakin yksi johtaja.

Suomenkielisen perusopetuksen puolella välimalli merkitsisi merkittävää toimitilaverkon keskittämistä yhdentoista koulun vähentyessä kuuteen.

Nykyiset oppilasmäärät ja tulevaisuuteen ulottuvat väestölaskelmat

20.9.2019 laaditun tilaston mukaan perusopetuksen oppilasmäärä koko kunnassa on 5162. Suomenkielisen perusopetuksen oppilaita on 4219 ja ruotsinkielisen 943. Lukiolaisten määrä on 760, josta 561 on Porkkalan lukion opiskelijoita ja 199 Kyrkslätts Gymnasiumin opiskelijoita.

Taulukko 2. Oppilasmäärät 20.9.2019 tilastoinnin mukaan.

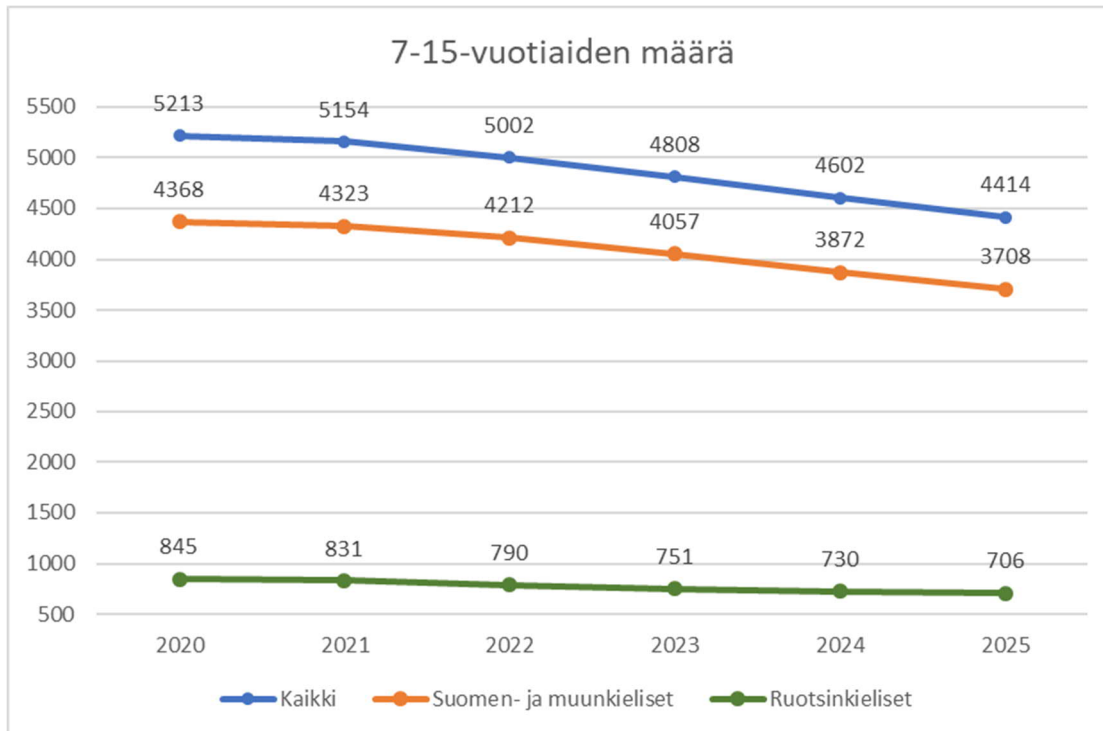
Oppilas- ja opiskelijamäärät tilastointipäivänä 20.9.2019														
Elev- och studerandeantal 20.9.2019														
(Tilastoinnin kohta F5.1)														
8.10.2019														
Koulu/Vuosiluokka	1	2	3	4	5	6	1-6 yht.	7	8	9	10	7-10 yht.	Kaikki yht.	
GESTERBY	54	47	54	67	65	67	354							373
HEIKKILÄ	29	32	34	20	30	28	173							173
KANTVIK	41	59	52	50	45	41	288							288
KARTANONRANTA	58	48	55	52	67	44	324							324
KIRKKOHARJU	50	56	44	59	61	69	339	181	219	184		584		923
LAAJAKALLIO	20	14	20	20	18	33	125							125
MASALA	43	43	46	42	48	46	268							268
NISSNIKU	43	42	25	32	37	31	210	162	130	125	6	423		633
VEIKKOLA	56	56	61	65	65	77	380	116	109	134		359		739
VUORENMÄKI	51	56	54	63	47	52	323							323
PAPINMÄKI	7	7	7	7	11	10	49	9	6	5		20		69
Suomenkiel. perusop yht.	452	460	452	477	494	498	2833	468	464	448	6	1386		4219
Skola/Årskurs														
BOBÄCK	19	18	20	15	20	26	118							118
KARUBY	2	7	6	2	0	0	17							17
SJÖKULLA	19	18	16	15	15	11	94							94
WINELLSKA	60	56	75	52	67	72	382	120	104	108		332		714
Svensk grundutbild. totalt	100	99	117	84	102	109	611	120	104	108	0	332		943
Perusopetus yhteensä	552	559	569	561	596	607	3444	588	568	556	6	1718		5162
KYRKSLÄTTS GYMNASIUM														199
PORKKALAN LUKIO														561
Lukiot yhteensä														760

Väestöennusteet ovat keskeinen palveluverkkosuunnittelun lähtökohta. Kirkkonummella palveluverkon suunnittelussa on otettava huomioon myös laajempi kokonaistilanne. Kunnan väestönkasvu oli erittäin voimakasta 2000-luvulla ja kunnan väkiluku kasvoi kolmanneksella eli 9600 asukkaalla vuosien 2000–2018 välisenä aikana. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palveluverkon toimitilat perustuvat kuitenkin aikaisempaa rakennuskantaan, eikä palveluverkon kehittämisessä ole täysimääräisesti otettu huomioon kiinteistöjen kuntoa tai väestökasvusta johtuvaa toimitilatarvetta. Tämän seurauksena palveluverkon kehittämiseen on syntynyt vajetta, jonka korjaaminen edellyttää toimia. Näin ollen palveluverkon kehittäminen ei nojaa yksin tulevien vuosien väestöennusteeseen.

Perusopetuksen palvelutuotannon tarvetta lähivuosina voidaan tarkastella Kirkkonummen omien väestömäärätietojen avulla. Tällöin tarkastelu perustuu nyt olemassa oleviin asukkaisiin, eikä se ota huomioon muuttoliikettä tai tulevien kaavoitushankkeiden vaikutusta väestömääriin. Perustuessaan nykyisten asukkaiden määrään, voi ennuste ylittää nykyhetkestä vain kuuden vuoden päähän. Kunnan omiin väestömäärätietoihin perustuva ennuste ei ota huomioon myöskään naapurikunnista Kirkkonummella käyvien oppilaiden osuutta tai kaksikielisten perheiden kouluvalintoja.

Nykyisiin asukasmääriin perustuva tarkastelu osoittaa, että perusopetusikäisten kokonaismäärä vähenee Kirkkonummella vuodesta 2021 alkaen. Kuvassa 17 on esitetty nykyisten kirkkonummelaisten vuosien 2004–2018 aikana syntyneiden määrän kehitys Kirkkonummen omien väestötietojen mukaisesti. Kuvaajaa tulkitessa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että tilastotiedot eivät ota huomioon muuttoliikettä tai toisista kunnista

Kirkkonummelle tulevia oppilaita. Tilastotiedot vääristävät myös kieliryhmien oppilaiden osuuksia. Muuta kuin ruotsia äidinkielenään puhuvista perusopetusikäisistä arviolta noin 100 valitsee ruotsinkielisen perusopetuksen, mikä lisää ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaiden osuutta ja vähentää vastaavasti suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärää. Esimerkiksi syksynä 2020 ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaita on arvioitu olevan noin 960.

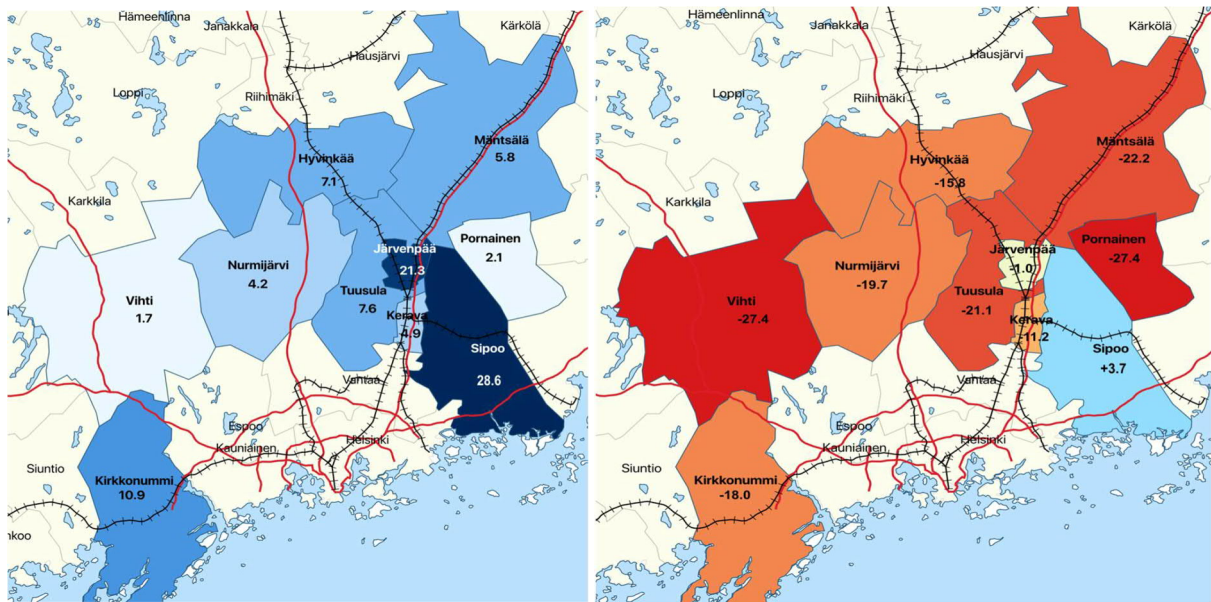

Kuva 17. Perusopetusikäisten määrän kehitys kun muuttoliikettä ei oteta huomioon. Todellisuudessa ruotsinkielisen perusopetuksen valitsee useampi kuin kielijakauma osoittaa.

Edellä esitetty syntyneiden määrään perustuva väestötieto ei ota huomioon muuttoliikettä. Kirkkonummen sijainti pääkaupunkiseudulla ja radanvarrella lisää potentiaalista Kirkkonummelle suuntautuvan muuton määrää. Tämän vuoksi palveluverkkosuunnittelu on tarpeellista perustaa ennusteisiin, jotka ottavat huomioon laajemmin erilaisia väestökehitykseen vaikuttavia tekijöitä. Kirkkonummen kunta on tilannut kaksi tulevaisuuteen ulottuvaa väestölaskelmaa. Ennusteet ovat laatineet Kaupunkitutkimus TA Oy sekä Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI. Kaupunkitutkimus TA:n projektiot ovat valmistuneet vuonna 2018 ja MDI:n ennusteet vuonna 2019.

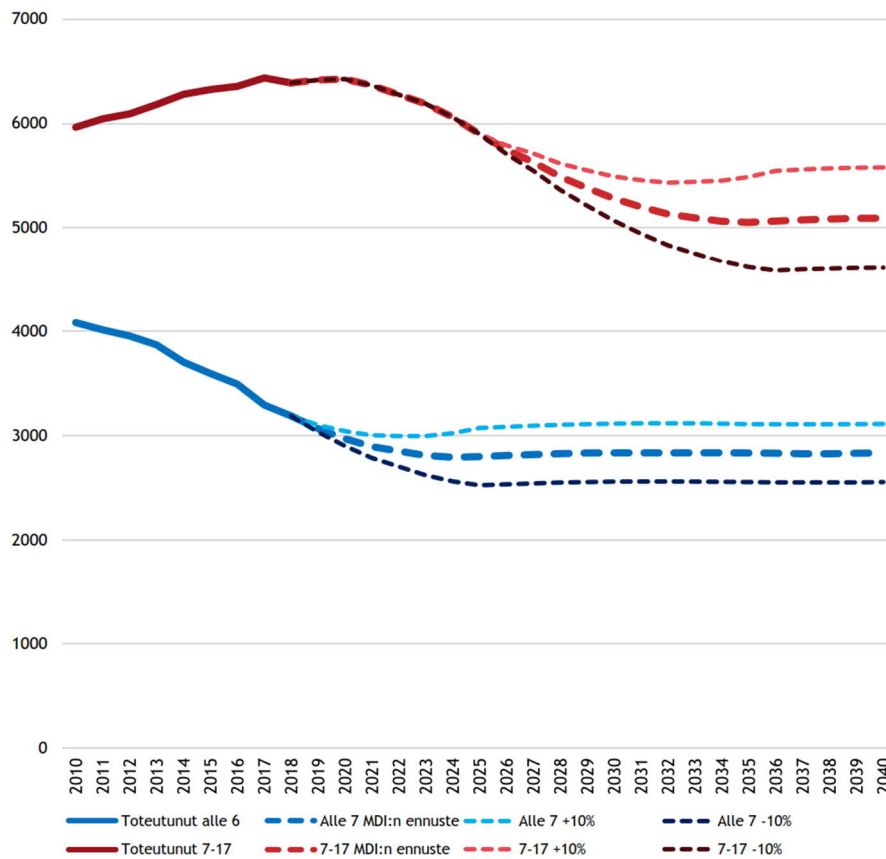
MDI:n ennusteessa Kirkkonummen suhteellisessa väestönkehityksessä 2018-2040 Kirkkonummen väestönmuutos arvioivaan olevan + 10,9%. Vuonna 2040 Kirkkonummella asuu arvion mukaan 43523 asukasta. Kasvu on Kuuma-kuntien vahvimpia ja perustuu vahvasti etenkin pääkaupunkiseudulta saatuun muuttovoittoon. Kasvusta huolimatta alle 15-vuotiaiden määrän oletetaan vähenevän 18 %. Ikärakenteen muutoksessa on havaittavissa koko maata kattava muutos, jossa yli 64-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa.

Kuva 18. Vasemmalla Kuuma-kuntien suhteellinen väestömäärän muutos ja oikealla alle 15-vuotiaiden määrän kehitys vuosina 2018-2040 (MDI 2019).

MDI ennusteessa on kolme erilaista skenaariota, sillä ennusteet sisältävät aina epävarmuuksia. Ennusteen perusvaihtoehdossa Kirkkonummen 7–17 -vuotiaiden määrä supistuu 2030-luvun alkuun asti. Perusvaihtoehdossa 7–17 -vuotiaiden määrä on 2040 luvulla noin 5100.

Kuva 19. MDI:n ennuste 7-17 -vuotiaiden ja alle 7-vuotiaiden määrän kehityksestä Kirkkonummella 2018-2040.

Kaupunkitutkimus TA Oy on laatinut Kirkkonummen väestöprojektiot 2018 kuvaamaan kunnan väestökehitystä vuoteen 2040. Projektioiden laadinnassa on otettu huomioon myös kunnan toimista riippumattomia tekijöitä, jotka vaikuttavat väestökehitykseen. Näitä ulkoisia tekijöitä ovat esimerkiksi:

- Asumispreferenssit Suomessa ovat muuttuneet keskustamaista asumista suosiviksi.
- Pääkaupunkiseutu pystyy ottamaan vastaan väestönkasvua paremmin kuin 2000-luvun alussa.
- Länsimetron vaikutusalueen kaavoitus ja rakentaminen Espoossa kilpailevat Kirkkonummen asuntotuotannon kanssa samoista kotitalouksista.
- Tilastokeskuksen mukaan hedelmällisyys ja vastaavasti syntyvyys ovat alentuneet nopeasti Helsingin seudulla ja koko maassa. Siksi lapsiperheiden määrä ei kasva juuri lainkaan.
- Väestönkasvu edellyttää maahanmuuttajia, jotka ovat erittäin heterogeeninen ryhmä.

Väestöprojektiot perustuvat kahteen projektiovaihtoehtoon: nopeassa vaihtoehdossa asuntotuotannon potentiaali toteutuu kokonaan ja maltillisessa vaihtoehdossa asuntotuotannon potentiaalista toteutuu noin 75 %.

Kaupunkitutkimus TA:n mukaan nopea vaihtoehto on koko kunnan osalta lähes identtinen viime vuoden perusvaihtoehdon kanssa. Jotta nopea vaihtoehto toteutuisi, pitäisi kasvun kiihtyä nykyisestä. Maltillinen vaihtoehto vastaa paremmin nykyistä kasvuvauhtia.

Kunnan johtoryhmä on 7.8.2018 linjannut, että palveluverkkosuunnitelmaa tehdessä edetään nopean vaihtoehdon mukaisesti.

Taulukko 3. Varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten sekä toisen asteen opiskelijoiden ikäryhmän väestömäärän kehitys Kaupunkitutkimus TA:n laatimassa nopean kasvuvaihtoehdon projektiossa.

Vuosi	0 – 6-v.	7 – 15-v.	16 – 18-v.	Väestö kunnassa yhteensä
2018	3293	5430	1599	39170
2025	3256	4960	1998	42951
2030	3409	4741	1878	45699
2035	3755	4924	1728	48868
2040	4159	5189	1811	51964

Nopean vaihtoehdon mukaan alle kouluikäisten lasten määrä olisi vuonna 2040 noin 870 enemmän kuin vuonna 2018 (taulukko 3). Lukumäärä kasvaa vuodesta 2030 vuoteen 2040 yhteensä 750 lapsella.

Kouluikäisten määrä vähenee 5430:stä vuosina 2025 – 2035 ja on alhaisimmillaan vuonna 2030 (4741 oppilasta). Vuonna 2040 oppilasmäärä kasvaa, mutta on edelleen 240 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2018. Väestöprojektorin mukaan perusopetusikäisiä oppilaita on kunnassa vuosittain noin 4800 – 5200.

Projektion mukaan nuorten eli toisen asteen koulutukseen osallistuva ikäryhmä kasvaa vuodesta 2018 vuoteen 2025 noin 400 nuorella, mutta laskee sitten noin 250:llä. Vuonna 2040 nuoria on nopean vaihtoehdon mukaan noin 1810.

Alueittaiset väestöprojektiot

Seuraavassa esitellään Kaupunkitutkimus TA:n alueittaiset väestöprojektiot sekä nopean että maltillisen kasvun vaihtoehdon mukaisesti.

Kuntakeskus (keskinen ja eteläinen Kirkkonummi)

Kuntakeskus sisältää keskustan, Gesterbyn, Heikkilän, Laajakallion, Kantvikin ja Upinniemen alueet.

Taulukko 4. Nopean ja maltillisen mallin mukaiset väestöprojektiot varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen ikäryhmille kuntakeskuksen alueelta.

Ikäryhmä/Vuosi	0 – 6	0 – 6	7 – 15	7 – 15	16 – 18	16 – 18
	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen
2018	1547	1547	2490	2490	850	850
2019	1543	1534	2501	2501	869	869
2020	1542	1537	2477	2473	874	873
2021	1553	1543	2467	2457	860	857
2022	1567	1550	2439	2425	881	876
2023	1619	1597	2384	2364	879	872
2024	1660	1630	2299	2272	928	919
2025	1687	1649	2263	2228	928	917
2030	1756	1679	2245	2166	857	832
2035	1868	1765	2371	2251	799	762
2040	1979	1858	2460	2303	856	805

Kirkkonummen väestöprojektion nopean vaihtoehdon mukaan kuntakeskuksen 0 – 18-vuotiaiden määrä pysyy noin 4800 – 4900:ssä vuoteen 2030 saakka. Sen jälkeen määrä kasvaa noin 5000 – 5200:een vuosina 2035 ja 2040.

Varhaiskasvatusikäisten (0 – 6 –vuotiaiden) määrä on kuntakeskuksessa nyt 1547. Nopean vaihtoehdon mukaan määrä kasvaa vuoteen 2025 mennessä 1687:een. Kasvu on 140 lasta. Vuoteen 2040 mennessä nopeassa vaihtoehdossa lapsimäärä kasvaa 1979:een.

Kouluikäisiä kuntakeskuksessa on noin 2490. Nopeassa vaihtoehdossa on pientä laskua, mutta vuonna 2040 kouluikäisiä on lähes yhtä paljon kuin nyt.

Nuorisoikäluokkaan kuuluvia henkilöitä keskustan alueella asuu nyt 850. Nopean vaihtoehdon mukaan ikäluokan koko kasvaa vuoteen 2025 saakka, jonka jälkeen ikäryhmään kuuluvien määrä vähenee. Vuonna 2040 ikäryhmään ennustetaan kuuluvan yhtä paljon henkilöitä kuin

tällä hetkellä.

Masalan alue (itäinen Kirkkonummi)

Masalan alueeseen kuuluvat Masalan taajama, Långvik, Sundsberg, Sarvik, Jorvas, Bobäck ja Österby.

Taulukko 5. Nopea ja maltillinen väestöprojektiio ikäryhmittäin Masalan alueella.

Vuosi	0 – 6	0 – 6	7 – 15	7 – 15	16 – 18	16 – 18
	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen
2018	1019	1019	1479	1479	362	362
2019	1001	1001	1533	1533	394	394
2020	988	981	1566	1560	349	437
2021	991	977	1605	1592	472	468
2022	999	977	1596	1577	530	523
2023	986	955	1603	1576	556	547
2024	1004	960	1615	1577	590	578
2025	1012	956	1617	1566	603	589
2030	1135	1013	1676	1550	624	593
2035	1291	1125	1786	1574	651	590
2040	1500	1298	1925	1648	684	594

Kirkkonummen väestöprojektion nopean vaihtoehdon mukaan Masalan alueen 0 – 18-vuotiaiden määrä kasvaa 2860:stä 3232:een vuoteen 2025 mennessä. Sen jälkeen lasten ja nuorten määrä kasvaa edelleen ja on 3727 vuonna 2035 ja 4109 vuonna 2040.

Nopean vaihtoehdon mukaan varhaiskasvatusikäisten määrä vähenee hieman, mutta on noin 1000 lasta vuosittain vuoteen 2025 saakka. Sen jälkeen varhaiskasvatusikäisten määrä kasvaa ollen tarkastelujakson lopussa 1500.

Nopeassa vaihtoehdossa kouluikäisten määrä kasvaa tarkasteluvuosina tasaisesti nykyisestä 1479:sta 1925 kouluikäiseen vuoteen 2040 mennessä.

16 – 18 –vuotiaita nuoria on Masalan alueella tällä hetkellä 362. Ikäluokan henkilömäärä kasvaa ja nopeassa vaihtoehdossa on 684 vuonna 2040. Kasvua nykyiseen on 322 henkilöä.

Veikkolan alue (pohjoinen Kirkkonummi)

Veikkolan alue sisältää koko Pohjois-Kirkkonummen Evitskogin ja Lapinkylän alueista pohjoiseen sekä Oitbackan alueen.

Taulukko 6. Nopea ja maltillinen väestöprojektiio Veikkolan alueella.

Vuosi	0 – 6	0 – 6	7 – 15	7 – 15	16 – 18	16 – 18
	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen	Nopea	Maltillinen
2018	702	702	1310	1310	362	362
2019	660	660	1295	1295	390	390
2020	611	610	1287	1286	417	417
2021	577	574	1237	1235	457	457
2022	544	540	1227	1224	443	442
2023	534	528	1167	1163	451	450
2024	522	514	1108	1102	432	431
2025	522	512	1046	1038	444	443
2030	474	462	786	769	386	383
2035	549	526	724	692	270	262
2040	633	599	753	708	257	243

Kirkkonummen väestöprojektion nopean vaihtoehdon mukaan Veikkolan alueen 0 – 18-vuotias väestö vähenee vuodesta 2018 vuoteen 2025 noin 350:lla. Sen jälkeenkin ikäluokan henkilömäärä vähenee niin, että vuosina 2030, 2035 ja 2040 heitä on noin 1550 – 1650.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärän ennakoitaan vähenevän. Alueella on varhaiskasvatusikäisiä nyt 702 ja vuonna 2025 noin 520. Vuoteen 2030 lasten määrä vähenee edelleen ja on silloin noin 470. Tämän jälkeen ikäluokkaan kuuluvien määrän arvioidaan alkavan kasvaa niin, että vuonna 2035 ikäryhmään kuuluu 549 henkilöä ja vuonna 2040 633 henkilöä.

Kouluikäisiä Veikkolan alueella on nyt 1310. Väestöprojektiio ennustaa ikäluokan vähittäistä pienenemistä vuoteen 2025 mennessä. Sen jälkeen ikäluokka pienenee huomattavasti noin 700 – 800 henkilöön.

Veikkolan alueen nuorten määrä (362) kasvaa aluksi noin 450:ään vuoteen 2025 saakka, minkä jälkeen nuorten määrä laskee noin 250:een vuoteen 2040 mennessä.

Yhteenveto väestöennusteista ja johtopäätökset palveluverkkosuunnittelun näkökulmasta

Vaikka ennusteet sisältävät vaihtelua, on ennusteissa yhteneväinen trendi perusopetusikäisten ikäryhmän koon pienenemisestä. Laskun ennakkoidaan alkavan jo tulevina vuosina. Palveluverkon kehittämisessä palvelutarpeeseen liittyviin epävarmuuksiin voidaan vastata keskittämällä toimitilahankkeet sijainniltaan niille alueille, joiden tiedetään olevan yhdyskuntarakenteen ydinalueita ja joilla on jo olemassa muita palveluja, jotka tukevat myös opetus- ja varhaiskasvatuksen toimintaa. Tällaisia palveluja ovat muun muassa liikuntamahdollisuudet, harrastustilat ja kirjastot. Tällöin palveluverkkosuunnittelussa tähdätään toimintojen järjestämiseen systeemisiksi palvelukokonaisuuksiksi, mikä lisää mahdollisuuksia sopeuttaa toimintaa muuttuvissa olosuhteissa esimerkiksi osoittamalla tiloja toiseen käyttöön tai vastaavasti täydentämällä olemassa olevaa toimitilakokonaisuutta toisilla lähistöllä olevilla tiloilla.

Palvelut alueittain

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut kuntakeskuksessa

Kirkkonummen kuntakeskukseen kohdistuu lähitulevaisuudessa useita sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen toimialan toimitilahankkeita. Näitä hankkeita ovat Kirkkonummen keskustakirjasto, Jokirinteen oppimiskeskus, GWPD-hanke ja lukioiden ja opistojen yhteiskampus. Hankkeiden taustalla on nykyisen rakennuskannan kuntoon, toiminnan kehittämiseen, palveluverkon tarkoituksenmukaisuuteen ja kuntakeskuksen laajempaan kehittämiseen liittyviä perusteita.

Kaavoitus on toteuttanut liikekeskustan kehittämisestä suunnittelukilpailun. Kilpailun voittaneessa Seneca -nimisessä suunnitelmassa esitetään keskusta-alueelle merkittäviä muutoksia, jotka vaikuttavat myös sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palveluverkkoon. Suunnitelmassa on esitetty Kirkkonummen koulukeskuksen tontin kaavoittamista asumiselle ja lukiorakennuksen toteuttamista pääkirjaston pohjoispuoliselle tontille. Kirkkonummen kaavoitusohjelmassa on vireillä useita keskustaan sijoittuvia kaavahankkeita, joissa toteutetaan maankäytönsuunnittelua liikekeskustan kehittämissuunnitelman suuntaisesti.

Jokirinteen oppimiskeskus

Kirkkonummen koulukeskuksessa toimiva Kirkkoharjun koulu siirtyy kokonaisuudessaan vuoden 2020 lopussa Vesitorinmäkeen valmistuvaan Jokirinteen oppimiskeskukseen. Jokirinteen koulu on mitoitettu 1100 oppilaalle ja päiväkotitilat 210 lapselle. Oppimiskeskukseen muuttavat Finnsbackan ja Gesterbyn päiväkodit sekä vuorohoitoryhmä Kantvikin päiväkodista. Winellska förskolan muuttaa Gesterbyn päiväkodin nykyisiin tiloihin 1.8.2020 alkaen ja toimii

siellä kunnes GWPD valmistuu. Kyseiset tilat on vuokrattu kunnan ulkopuolelta. Tällä hetkellä Finnsbackan päiväkotitoimii tilapäistiloissa pääkirjaston pohjoispuolisella tontilla. Jokirinteen oppimiskeskukseen tulee noin 1500 m² kokoinen liikuntahalli. Halli varustetaan noin 600 henkilön siirtokatsomolla, selostamolla ja televisiolähetysmahdollistavalla valaistuksella sekä tulostusnäyttötauluilla. Liikuntahalli on kuntatasoinen palvelu, joka tulee palvelemaan Jokirinteen oppimiskeskuksen koulun ja päiväkodin käyttäjien ohella laajasti kuntalaisia. Lähietäisyydellä keskustasta sijaitseva liikuntahalli toimii mahdollisuuksien mukaan myös muiden koulujen käytössä.

Lukioiden ja opistojen yhteiskampus

Kunnanhallitus hyväksyi lukioiden ja opistojen käsittävän kampuksen tarveselvityksen laatimisen elokuussa 2019. Tarkoituksena on selvittää suomen- ja ruotsinkielisen lukion sekä musiikki- ja kansalaisopistojen tilojen toteuttaminen keskustan kehittämissuunnitelmassa osoitettuun paikkaan. Hanke on tärkeä osa koko sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen palveluverkon kokonaisratkaisua ja tulee toteutuessaan tukemaan Kirkkonummen kuntakeskustan elävöittämistä ja laajentamaan asukkaiden käytössä olevien julkisten tilojen tarjontaa. Lukiokampukseen toteutetaan kulttuuripainotteinen sali, joka toimii myös konsertti- ja esiintymistilana. Lukioiden ja muiden sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden siirryttyä uusiin tiloihin kirjaston viereen vapautuu nykyisen koulukeskuksen tontti kehittämissuunnitelmassa osoitettuun tarkoitukseen. Hankkeen tarveselvitys on luottamustoimielimien kokouksikäsitellyssä alkuvuodesta 2020.

Tällä hetkellä Kirkkonummella on lukion aloituspaikkoja 180 + 72, yhteensä 252. Porkkalan lukiossa on nyt 561 päiväopiskelijaa ja Kyrkslätt's gymnasiumissa on 199 opiskelijaa. Yhteensä lukio-opiskelijoita on 760. Kuntaliiton selvityksen mukaan vuonna 2018 lukioiden keskimääräinen oppilaitoskohtainen opiskelijamäärä oli valtakunnallisesti 270 opiskelijaa. Lukioista 30,5 % oli vuonna 2018 alle sadan opiskelijoiden oppilaitoksia. Pienten lukioiden merkittävä osuus kuvaa osaltaan sitä, että lukiot nähdään tärkeänä tekijänä kuntien elinvoimaisuuden ja nuorten hyvinvoinnin kannalta ja monet kunnat haluavat tarjota nuorille lukiokoulutuksen mahdollisuutta. Koska toiseen asteen opintojen järjestäminen ei ole kuntien vastuulla, saa lukiokoulutuksen järjestämiseen rahoitusta valtiolta.

Kirkkonummella lukiokoulutukseen hakeutuminen on ollut valtakunnallisesti arvioiden suosittua. Kuntaliiton tilastojen mukaan perusopetuksen päättävistä ensisijaisesti lukiokoulutukseen hakeneiden prosenttiosuus on Kirkkonummella 72,3 % (Kuva 20). Korkeampi prosenttiosuus on vain Kauniaisissa, Espoossa ja Helsingissä. Lukiokampuksen tarvesuunnitelman laadinnassa arvioitavaksi tulee myös aloituspaikkojen määrä. Aloituspaikkamäärässä tulee löytää sopiva tasapaino sisäänpääsyrajan, koulutuksen tarjonnan riittävyyden sekä lukiokoulutuksen opiskelijoiden ikäluokan koon muutoksen suhteen. Uusi ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö voi osaltaan lisätä lukiokoulutukseen hakeutumista.

Musiikkiopiston toimintojen muuttaessa yhteiskampukseen vapautuu Virkatiellä, juna-aseman läheisyydessä sijaitseva Villa Haga toiseen käyttötarkoitukseen. Rakennus on suojeltu.

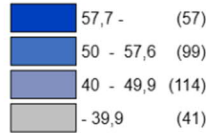
Perusopetuksen päättävien hakeutuminen lukiokoulutukseen

Yhteishaussa* ensisijaisesti lukiokoulutukseen hakeneiden %-osuudet perusopetuksen päättäneistä 2017-2019 kunnittain.

Manner-Suomen TOP 20

VÄHITEN		ENITEN	
Pelkosenniemi	25,0	Kauniainen	91,0
Kivijärvi	26,9	Espoo	77,4
Parkano	30,8	Helsinki	72,6
Karvia	30,9	Kirkkonummi	72,3
Ilomantsi	32,5	Vesanto	67,9
Merijärvi	33,3	Pyhäntä	67,6
Oripää	33,3	Sipoo	67,3
Siikalatva	33,3	Vimpeli	67,3
Halsua	35,0	Evijärvi	67,0
Uurainen	35,4	Siuntio	66,2
Hyrnsalmi	35,4	Pirkkala	65,7
Posio	35,5	Tuusula	65,6
Kauhajoki	35,5	Tampere	64,9
Teuva	36,6	Pertunmaa	63,5
Juupajoki	37,0	Lappajärvi	63,0
Veteli	37,8	Lestijärvi	63,0
Virolahti	38,2	Vesilahti	62,9
Kaustinen	38,5	Muurame	62,6
Pukkila	38,7	Kaarina	62,3
Puolanka	38,7	Kuopio	61,8

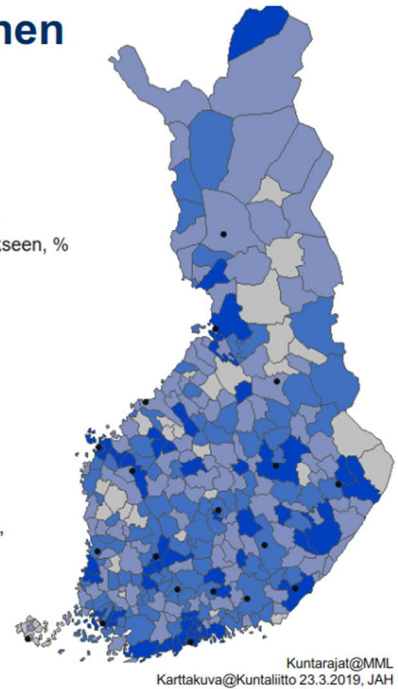
Perusopetuksen päättävien hakeutuminen lukiokoulutukseen, %

Koko maan keskiarvo on 57,6 %.

*) Syksyllä alkava koulutus, varsinainen haku.

Tietolähde: vipunen.fi

Kuva 20. Kirkkonummella hakeudutaan lukiokoulutukseen valtakunnallisesti suhteellisesti neljänneksi eniten. (Kuntaliitto 2019)

GWPD-hanke (Gesterbyn koulu, Winellska skolan, Papinmäenkoulu ja Prästgårdsbackens daghem)

Gesterbyn koulukeskuksessa toimivat tällä hetkellä Winellska skolan, Gesterbyn koulu ja Kyrksläatts gymnasium. Papinmäen koulu toimii koulukeskuksen alueella sijaitsevassa erillisessä rakennuksessa.

Gesterbyn koulussa ja Winellskan tiloissa on havaittu sisäilmaongelmia, joiden johdosta molemmille kouluille on hankittu kaksi väistöilarakennusta. Gesterbyn koulukeskukselle on laadittu hankesuunnitelma, joka valmistuu syksyllä 2019. Hankesuunnitelmassa esitetään, että tulevaan koulukampukseen sijoittuisivat Winellskan sisältäen esikoulun, Gesterbyn koulu ja Papinmäen koulu. Samalla Papinmäen koulun nykyiset tilat muutettaisiin Prästgårdsbackenin päiväkodin käyttöön. Kyrksläatts gymnasium siirtyy lukioiden ja opistojen yhteiskampukselle.

Järjestely mahdollistaa Papinmäen koulun toiminnan yhdistämisen Gesterbyn kouluun, mikä lisää yhdenvertaisuutta, mahdollisuuksia integraatioon ja oppilaiden luonnollista yhdessä olemista ja tekemistä.

Prästgårdsbackenin osalta uusi järjestely mahdollistaa nykyisin useammassa toimipisteessä toimivan päiväkodin sijoittamisen yhteen kokonaisuuteen. Tällöin on mahdollista luopua Lindalin vuokratusta toimipisteestä sekä Prästgårdsbackenin esiopetuksen tilasta (Gesterbyn navetta), joka ei tilana palvele nykyistä käyttötarkoitustaan ja jossa on todettu sisäilmaongelmia.

Kantvikin päiväkotitoiminta (1973, 1980, 2001) on peruskorjattu ja laajennettu 147 hoitopaikan päiväkodiksi vuoden 2017 aikana. Kantvikin koulun peruskorjaus tapahtuu 2020-luvun

jälkipuoliskolla. Laadittava Kantvikin osayleiskaava mahdollistaa alueen väestön kasvun. Maankäyttösuunnitelmissa otetaan huomioon riittävät aluevaraukset palvelujen järjestämiseksi.

Kuntakeskuksen 1. vaiheen osayleiskaavassa on varaukset Louhosrinteen alueelle mahdollisesti sijoittuville koululle ja päiväkodille.

Pääkirjaston laajennuksen valmistuttua vuoden 2020 aikana pääkirjastosta tulee kuntalaisten monitoimitalo (kuva 21). Uudistetussa rakennuksessa toimivat kirjasto, nuorisotila, asukaspuisto, musiikkileikkikoulu ja kolmas sektori saumatta saman katon alla. Hankkeella on suuri merkitys myös keskusta-alueen elävöittämiselle ja kuntakuvalle. Kirjastotaloon tulee erilaisia neuvottelu-, kokous- ja pajatiloja, jotka soveltuvat opiskeluun, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Kannonkolon asukaspuiston toiminta siirtyy pääkirjastoon laajennuksen valmistuttua vuonna 2020. Asukaspuiston toiminta Kannonkolossa alkoi elokuussa 2015.

Kuva 21. Havainnekuva Kirkkonummen vuonna 2020 valmistuvan pääkirjaston kahvilasta (JKMM Arkkitehdit Oy).

Kirjastoauto Ella (kuva 22) palvelee kuntalaisia alueilla, joilla ei ole kirjastoa. Päivisin kirjastoauto kiertää päiväkodeissa ja kouluilla, iltaisin taajamissa ja haja-asutusalueilla.

Kuva 22. Kirjastoauto Ella palvelee kuntalaisia ympäri kuntaa.

Keskustassa nuorisotilat sijoittuvat pääkirjaston laajennuksen yhteydessä olevaan kirjaston nuorten osastoon. Laajakallion väestönsuoja palvelee alueen asukkaita pienenä lähipalvelupisteinä ja asukastoiminnan keskuksena. Kantvikin nuorisotila toimii äänitysstudioineen nuorisotoimen musiikkitoiminnan keskuksena.

Kansalaisopiston opetusta annetaan keskustassa 440 kurssia. Opetus sijoittuu lukuisiin eri tiloihin keskustan alueella. Musiikkiopiston päätilana toimii keskustan alueella Villa Haga. Kuvataidekoulu toimii Heikkilässä.

Suurin osa liikuntapaikoista, kuten lähiliikuntapaikat, kuntoradat, pallokentät, uimarannat, ulkoilualueet, luistelulentät ja hiihtoladut ovat vapaasti kuntalaisten käytössä. Näitä eri tyyppisiä liikunta- ja virkistysalueita on useita kunnan eri alueilla. Kantvikin, keskustan, sekä Laajakallion lähiliikuntapaikkojen toteuttaminen, sekä Kirkkolaakson puiston liikuntatoimintojen kehittäminen parantavat kuntalaisten omaehtoisen liikunnan mahdollisuuksia merkittävästi. Keskustan alueella kehitettäviä liikuntapaikkoja ovat muun muassa skeittialue ja monitoimikenttä. Pienempiä lähiliikuntatoimintoja tulee toteuttaa eri asutusalueille.

Uimahallin tilakapasiteetin tulisi mahdollistaa 300 000 asiakaskäyntiä vuodessa. Tämä edellyttää uimahallin peruskorjausta ja laajentamista.

Ragvaldsin museoalueen kulttuurimaisema on kuntalaisten avoimessa käytössä kuntakeskustan alueella. Museorakennuksen ja -alueiden ylläpitoon on kiinnitettävä jatkossa erityistä huomiota.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Masalan alueella

Nissnikun koulu on tärkeä osa kasvavan Masalan alueen palveluverkkoa. Nissnikun yhtenäiskoulun (1986,1989) hankesuunnitelma on hyväksytty syksyllä 2019 (KV 11.11.2019, § 106. Hankesuunnitelmassa esitetään olemassa olevien rakennuksien korvaamista kokonaan uudisrakennusvaihtoehdolla. Hankesuunnitelman viitesuunnitelmat on mitoitettu 800 oppilaalle. Mitoituksessa on huomioitu yläkoulupaikkojen lisatarve. Samalla mitoitusta mahdollistaa sen, että alueellinen palvelutarve voidaan tuottaa yhdessä toimitilassa, mikä vähentää tulevia investointikustannuksia. Investointiohjelmassa Nissnikun koulun rakentaminen ajoittuu 2020-luvun jälkimmäiselle puoliskolle.

Masalan koulua (1958, 1977, 1983, 2010) on laajennettu useaan kertaan. Vuosina 2016 – 2017 kouluun on rakennettu uudet ruokasali-, keittiö- ja liikuntatilat. Masalan koulun tontilla on käyttämätöntä rakennusoikeutta 3418 k-m². Rakennusoikeus mahdollistaa koulun laajentamisen myöhemmässä vaiheessa, mikäli palveluntuotannon tarve tätä edellyttää. Palloiluhallin osuus tontin käytöstä on 3200 k-m². Palloiluhallille on kaavavaraus myös Framnäsin kentän pohjoispuolella.

Varhaiskasvatuksen osalta Köpaksen päiväkotia ei enää peruskorjata, vaan tiloissa tehdään ylläpitokorjauksia tarvittaessa. Junailijankujan erillistilasta voidaan luopua, mikäli yksityisen varhaiskasvatuksen tarjontaa lisätään (Masalanportti).

Masalan kirjasto toimii monitoimitalossa, jossa on myös Masalan alueen nuorisotilat. Kirjastoon on muutettu vuonna 2019 omatoimikirjastoksi, mikä mahdollistaa kirjaston tehokkaamman käytön. Nuorisotilassa on tavanomaisen nuorisotilatoiminnan edellyttämien tilojen lisäksi sisäkeittialue, kiipeilytila, bänditila, kahvilatila sekä paikallisten yhdistysten runsaasti käyttämä liikuntasali. Masalan kirjaston ja nuorisotilojen kiinteistön peruskorjaus on suunnitteilla. Tilojen korjaus ja tilamuutokset suunnitellaan palvelemaan entistä paremmin tulevaa käyttöä.

Masalan Ljusdalan teatteritalo mahdollistaa nuorisoteatteritoiminnan laajentamisen, sekä tulevan toiminnan laadullisen kehittämisen. Teatteritalon ympäristöön on suunniteltu toteutettavaksi kesäteatterin ulkonäyttämöalue ja huoltorakennus. Nämä mahdollistaisivat kesäteatteritoiminnan jatkumisen alueella, sekä teatterin ulkopuolisina aikoina alueen käytön esimerkiksi koulujen toimintaan. Kesäteatterin ja sitä palvelevan huoltorakennuksen tarveselvitys tulee laatia.

Kansalaisopiston opetusta annetaan Masalassa 50 kurssia vuodessa, musiikkiopiston opetusta noin 25 ryhmää/yksilöopetusta viikoittain sekä kuvataidekoulun opetusta noin 5 ryhmää viikoittain. Toimintaa toteutetaan lukuisissa eri tiloissa.

Masalassa sijaitsevan Framnäsin urheilupuiston toimintoja kehitetään edelleen. Urheilupuistoon toteutetaan vuoden 2019 aikana mm. pienimuotoinen multigolf-rata. Urheilupuiston kesällä 2018 käyttöön otettu huoltorakennus tuo käyttäjille nykyaikaiset

toimintaedellytykset. Framnäsin kentän pohjoispuolella on kaavavaraus myös palloiluhallille.

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut Veikkolan alueella

Veikkolan alueella on neljä suomenkielistä kunnallista päiväkotia. Veikkolan päiväkodin vanhat tilat korvataan uudisrakennuksella, joka valmistuu vuonna 2020. Veikkolan alueen ainoa ruotsinkielinen päiväkotitoimii Sjököllan oppimiskeskuksessa.

Alueella on yksi yhtenäiskoulu (Veikkolan koulu, 1977, 1986, 1991, 2004) ja yksi alakoulu (Vuorenmäen koulu, 2011). Ruotsinkielinen alakoulu on Sjököllan oppimiskeskuksessa (1925, 1957, 1984, 2017).

Veikkolan koulussa on meneillään kerrosalaltaan 1755 k-m² laajennus. Laajennusosaan rakennetaan aineenopetustiloja sekä yhteisopettajuuden toteuttamista tukevia yleisopetustiloja. Laajennus valmistuu vuonna 2021.

Veikkolan nykyinen kirjasto on entinen kansakoulu, joka on rakennettu vuonna 1935 (peruskorjattu ja laajennettu vuonna 1953). Tehdyt selvitykset osoittavat kiinteistön kunnan olevan heikko. Lisäksi kiinteistössä on havaittu sisäilmaongelmille altistavia tekijöitä. Kirjaston peruskorjaukseen varten on vuoden 2020 talousarvioon varattu 2 milj. euron määräraha. Kunnanhallitus käsitteli Veikkolan kirjaston peruskorjausvaihtoehdon hankesuunnitelmaa kokouksessaan 18.11.2019 § 385 ja päätti, että lisäksi laaditaan vaihtoehtoinen hankesuunnitelman, jonka lähtökohtana on Koskentorin laidalla sijaitsevalle tontille toteutettava uudisrakennus. Lisäksi kunnanhallitus evästi, että tehtävässä toisessa hankesuunnitelmassa tulee ottaa huomioon nykyistä Veikkolan kirjastoa käyttävien kolmannen sektorin toimijoiden tilatarpeet ja selvitettävä mahdollisuus toteuttaa samaan kokonaisuuteen palvelutorimallilla tiloja esimerkiksi perusturvan palveluille, nuorisotoimelle ja yksityisille toimijoille.

Veikkolassa opistojen sivutoimipisteet sijaitsevat koulujen ja päiväkotien yhteydessä ja niiden toiminnan edellyttämät tilatarpeet otetaan huomioon koulujen rakentamisen ja peruskorjauksen yhteydessä. Kansalaisopiston opetusta annetaan Veikkolassa noin 50 kurssia vuodessa, musiikkiopiston opetusta noin 25 ryhmää/yksilöopetusta viikoittain sekä kuvataidekoulun opetusta noin 5 ryhmää viikoittain.

Veikkolan Koskentorin nuorisotilat mahdollistavat nuorisotoiminnan kehittämisen sekä tilojen hyödyntämisen alueen vapaa-ajankeskuksena. Nuorisotila toimii vuokrakiinteistössä.

Veikkolan urheilupuiston toimintoja kehitetään ja lisäksi pienempiä lähiliikuntatoimintoja tulee toteuttaa eri asutusalueille. Kuntoportaati on suunniteltu vuoden 2019 aikana ja kuntoradan peruskorjaus ja laajennus on myös suunnitelmissa.

Yhteenveto

Edellä esitetyt kuntakeskuksen, Masalan ja Veikkolan alueilla tapahtuvat muutokset tuottavat välimallia lähestyvän tuloksen. Yhtenäiskoulut tulevat sijaitsemaan keskustassa, Masalassa ja

Veikkolassa. Yhtenäiskoulujen ja niiden ylempien vuosiluokkien opetuksen edellyttämät erikoisvarustellut aineenopetustilat on tarkoituksenmukaista sijoittaa keskeisille alueille. Pidemmällä tähtäimellä perusopetusikäisten määrä voi mahdollisesti kasvaa tietyillä alueilla, jolloin voi olla tarpeen toteuttaa neljäs yhtenäiskoulu esimerkiksi Kantvikin tai Killinmäen alueelle. Tähän tulee varautua alueiden kaavoituksessa.

Välimallissa olisi kaikkiaan kuusi suomenkielistä peruskoulua. Yhtenäiskoulujen lisäksi olisi kolme alakoulua. Suomenkielisen perusopetuksen osalta välimallin mukainen verrattain keskitetty palveluverkko ja siihen liittyvät koulujen lakkauttamiset eivät ole lähitulevaisuudessa perusteltuja ratkaisuja. Lähitulevaisuudessa Gesterbyn koulu, Kartanonrannan koulu, Masalan koulu, Kantvikin koulu ja Heikkilän/Laajankallion koulut ovat toimivan palveluverkon näkökulmasta tarpeellisia. Palveluverkon kehittämiseen vaikuttavat kuitenkin väestöennusteiden toteuma ja ajantasainen tieto kiinteistöjen kunnosta. Mikäli oppilasmäärä vähenee, voi tulla ajankohtaiseksi tarkastella esimerkiksi mahdollisuutta siirtää Heikkilän koulun oppilaat Jokirinteen oppimiskeskukseen, jolloin välttyttäisiin Heikkilän koulun laajamittaiselta peruskorjaukselta.

Ruotsinkielisiä kouluja tai oppimiskeskuksia olisi kolme: Winellska skolan, Sjököla skola ja Bobäcks skola. Karubyn koulussa on tällä hetkellä 17 oppilasta ja kiinteistö vaatii peruskorjauksen. Karubyn lakkauttaminen tulee harkittavaksi kun Winellska skolan toimii uusissa tiloissa Gesterbyn koulukampuksella.

Tavoitteena on luopua kivijalkapäiväkodeista, jotka ovat välimallin mukaan jo yksikkökokonsa puolesta liian pieniä (Junailijan yksikkö). Myös vuokratiloista on tarkoituksenmukaista luopua (Lindal). Suunnitelmallisella ja ennakoivalla toteutuksella saavutetaan kustannushyötyjä ja samalla saadaan käyttöön uudenaikaiset ja paremmin toimintaa tukevat tilat palvelutuotannolle.

Taulukko 7. Yhteenveto koko kunnasta välimalliin edetessä.

	Päiväkoteja	Varhaiskasvatuksen erillistiloja	Yksityisiä pk	Peruskouluja	Lukioita
Tilanne nyt	16 + 3 = 19	3 + 2 = 5	10 + 4 = 14	11 + 4 = 14	1 + 1 = 2
Välimalli (tavoite)	12	0	?	6 + 3 = 9	1 + 1 = 2
Tilanne tulevaisuudessa	14 + 3 = 17	0	?	9 + 3 = 11	1 + 1 = 2
Jäljelle jäävät tilat	Neidonkallio Ravals Finnsbacka Kolsari Kantvik Sepänkangas Veikkola Vuorenmäki Koskentori Haapajärvi Masala Nissniku Kartanonranta Laajakallio Sjökulla daghem Prästgårdsbackens Hommas daghem	0		Gesterbyn koulu Jokirinne Kantvik Kartanonranta Laajakallio Masala Nissniku Veikkola Vuorenmäki Sjökulla Winellska Bobäck	Porkkalan lukio Kyrkslätts Gymnasium
Poistuvat tilat	Gesterby Köpas	Lindal Junailijankuja Liinaharja Gesterbyn navetta Lapinkylän väistötila		Karuby Heikkilä? Papinmäki osaksi Gesterbyn koulukampusta)	

*) Nykyisen Papinmäen koulun tila siirtyy Prästgårdsbackenin päiväkodin käyttöön

Palveluverkon toimintakykyä voidaan edelleen tehostaa verkon joustavuutta lisäävin toimin. Joustavuus tarkoittaa verkon kykyä mukautua erityisesti palvelutarpeen kasvuun tai sen vaihteluihin. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen osallistumisaste ja palveluntuotannon tarve voivat vaihdella riippuen valtion ja kunnan päätösten (esim. perhevapaat ja kotihoidontuki) sekä muuttuvien yhteiskunnallisten että yksityisten palveluntuottajien tilanteiden mukaisesti. Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkkosuunnitelmassa on pystyttävä vastaamaan muuttuviin toimintaympäristöihin.

Joustavuutta voidaan lisätä tehokkaasti ja optimaalisesti rakennetussa palveluverkossa tilojen monikäyttöisyydellä ja käytettävyydellä. Toimitilojen ja alueiden monikäyttö on tehokkaan ja toimivan palveluverkon edellytys. Koulu- ja päiväkotitiloja käytetään varsinaisen käyttötarkoituksensa (kasvatuksen ja opetuksen järjestäminen) lisäksi myös kunnan muiden palveluiden järjestämiseen (mm. asukaspuistojen, kansalaisopiston, musiikkiopiston sekä muun vapaa-ajan palveluiden toiminta) sekä mm. järjestötoimintaan. Lisäksi avoimen varhaiskasvatuksen toimintaan liittyvät erilaiset kerhot, jotka toimivat päiväkotien yhteydessä. Tilojen tehokkaan kuntalaiskäytön ja monikäyttöisyyden edellytyksiä voidaan parantaa rajautuvilla tilaratkaisuilla, nykyaikaisella kulunvalvontajärjestelmällä ja käyttäjälähtöisellä tilavarausohjelmalla.

Koska väestöennusteisiin liittyy paljon epävarmuutta, on palveluverkon suunnittelussa tarpeen selvittää entistä laajemmin toimialan palvelujen ja tilatarpeiden yhteensovittamista. Esimerkiksi vapaa-aikapalveluiden tilatarpeiden tarkastelua tulee jatkaa suhteessa sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen muihin tilahankkeisiin.

Palveluverkon päivittämisen askeleet

Hankkeiden toteuttamisaikataulu ja väistötilasuunnitelma

Kirkkonummen sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden palveluverkon kehittäminen on tulevina vuosina erittäin voimakasta. Tämä asettaa haasteen palvelujen järjestämiselle toimitilaverkon rakentamisen aikana sekä edellyttää suunnitelmallisuutta ja johdonmukaisuutta palveluverkon kehittämisessä. Ideaalitulanteessa olemassa olevista pysyvistä toimitiloista löytyisi kapasiteettia väistötilajärjestelyihin, jolloin voitaisiin minimoida tilapäisten väistötilojen tarve. Tilapäisten väistötilojen ongelmana on korkeiden kustannusten ohella se, että ne ovat niin sanottua yleisopetustilaa eivätkä mahdollista erikoistiloja vaativaa aineenopetusta. Tilapäisissä väistötiloissa ei ole myöskään tarvittavia oheistiloja kuten keittiötä ja ruokalaa tai liikuntatiloja. Koulun tontilla sijaitsevat väistötilat voivat myös vaikeuttaa pysyvän toimitilan rakennushanketta rajoittamalla esimerkiksi pysyvän rakennuksen sijoittumista tontille ja rakennusaikaisia työmaajärjestelyjä.

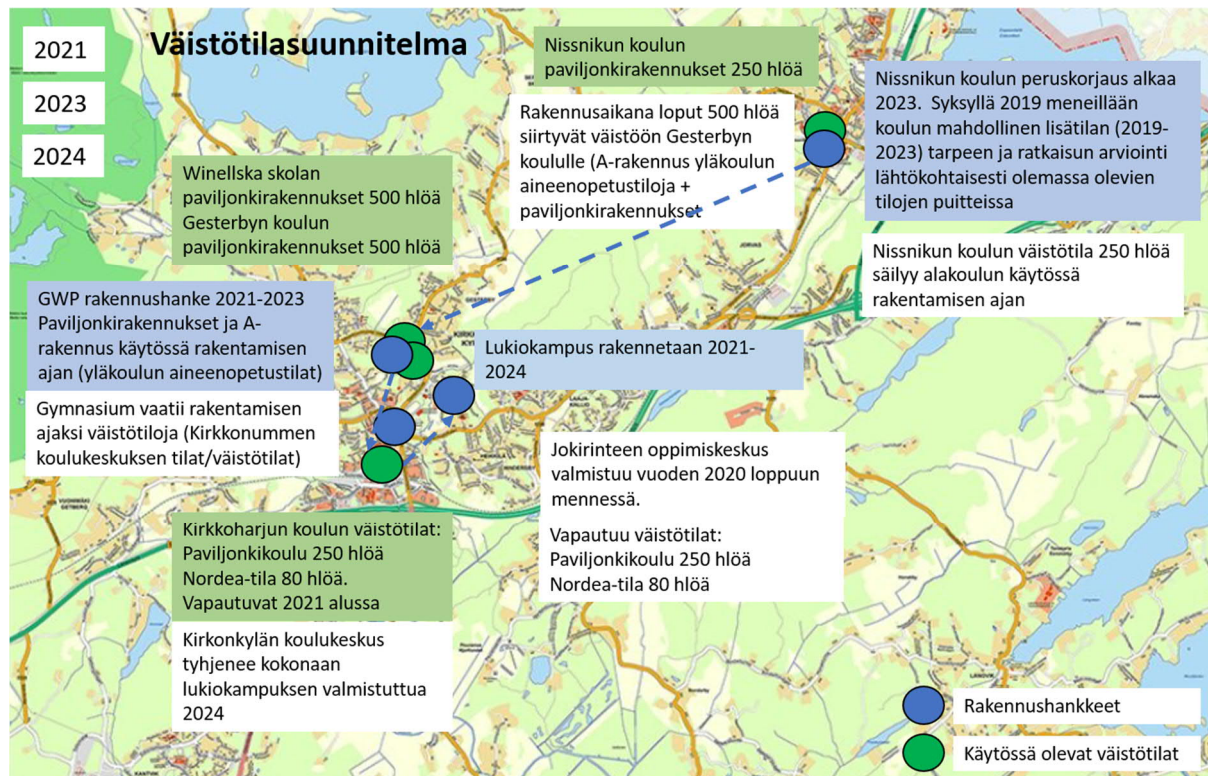
Edellä mainittujen syiden vuoksi on kunnassa tehty väistötilasuunnitelma. Väistötilasuunnitelma on laadittu rinnan investointiohjelman kanssa, jolloin tavoitteena on ollut sovittaa yhteen rakennushankkeiden kiireellisyyteen, mahdollisiin väistöjärjestelyihin, toiminnallisesti perusteltuun ratkaisuun ja pitkän aikavälin taloudelliseen tasapainoon liittyvät tekijät. Väistötilasuunnitelma on esitelty kunnanvaltuustolle 4.10.2019 pidetyssä seminaarissa (kuva 23).

Rakennusaikainen väistötilasuunnitelma perustuu olemassa oleviin pysyviin tiloihin sekä jo vuokrattuihin väistötiloihin. Väistötilasuunnitelman toteutuminen sisältää monia riippuvuussuhteita ja tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että suunnitellut toimitilahankkeet toteutuvat ja niiden rakentaminen ja käyttöönotto tapahtuu suunnitellussa aikataulussa.

Jokirinteen oppimiskeskuksen valmistuessa vuoden 2020 loppuun mennessä vapautuu Kirkkonummen koulukeskuksesta tilapäiset väistötilat (250 henk.) sekä Nordean-vuokratila (n. 80 henk.).

GWPD:n rakennushankkeen on alkaessa vuonna 2021 siirtyvät Kyrkslätt's gymnasium opiskelijat väistöön Kirkkonummen koulukeskuksen tilapäisiin ja vuokratiloihin. Lukioiden ja opistojen yhteiskampus on suunniteltu valmistuvaksi vuoden 2024 aikana. Tällöin Kirkkonummen koulukeskuksen tilojen käyttö sivistys- ja vapaa-aikapalvelujen käytössä voidaan päättää ja alue vapautuu kuntakeskuksen kehittämissuunnitelmien mukaiseen käyttöön.

GWPD-hankkeen valmistuessa voidaan Nissnikun koulun peruskorjaus aloittaa ja siirtää yläkoulun oppilaat väistöön Gesterbyn koulukeskukseen. Väistötilojen yleisopetustiloina toimivat jo vuokratut tilaiset väistötilat. Nissnikun alakoulun oppilaiden opetus jatkuu rakennushankkeen ajan Nissnikun piha-alueella olevassa väistötilassa.

Kuva 23. Rakennustöiden aikainen väistötilasuunnitelma.

Kirkkonummen koulukiinteistöt ja oppilasmäärät 20.9.2019

Gesterbyn koulu

Osoite:
Vilhonkummuntie 4,
02400 Kirkkonummi
Oppilasmäärä: 373
Rakennusvuosi:
Liikuntasali 1971, väistötilat 2019

Heikkilän koulu

Osoite:
Hirvitie 7 A,
02400 Kirkkonummi
Oppilasmäärä: 173
Rakennusvuosi: 1985, 1989

Kantvikin koulu

Osoite:
Toppapolku 2,
02460 Kantvik
Oppilasmäärä: 288
Rakennusvuosi: 1983, laajennus 1993

Kartanonrannan koulu

Osoite:
Kartanonkuja 1,
02450 Sundsberg
Oppilasmäärä: 324
Rakennusvuosi: 2009

Kirkkoharjun koulu

Osoite:
Kirkkotallintie 6 A,
02400 Kirkkonummi
Oppilasmäärä: 923
Rakennusvuosi:
useita kilnteistöjä 1961—1996
(väistötilat 2019)

Laajakallion koulu

Osoite:
Laajakalliontie 4,
02400 Kirkkonummi
Oppilasmäärä: 125
Rakennusvuosi: 2003

Masalan koulu

Osoite:

Hommaksenkuja 5,
02430 Masala

Oppilasmäärä: 268

Rakennusvuosi: 1977, 1983, 2011

Nissnikun koulu

Osoite:

Sepänkyläntie 2,
02430 Masala

Oppilasmäärä: 633

Rakennusvuosi: 1989, väistötilat 2019

Papinmäen koulu

Osoite:

Vilhonkummuntie 2,
02400 Kirkkonummi

Oppilasmäärä: 69

Rakennusvuosi: 1997

Veikkolan koulu

Osoite:
Kisapolku 7,
02880 Veikkola
Oppilasmäärä: 739
Rakennusvuosi: 1991

Vuorenmäen koulu

Osoite:
Erikinkartanontie 5,
02880 Veikkola
Oppilasmäärä: 323
Rakennusvuosi: 2011

Bobäcks skola

Osoite:
Gränsnäs vägen 11,
02440 Bobäck
Oppilasmäärä: 118
Rakennusvuosi: 1952, 1994, 2011

Karuby skola

Osoite:
Hirsalavägen 623,
02420 Jorvas
Oppilasmäärä: 17
Rakennusvuosi: 1930, 1990

Sjökulla skola

Osoite:
Sjökullavägen 285,
02450 Kylmäla
Oppilasmäärä: 94
Rakennusvuosi: 1925, 1984, 2017

Winellska skolan

Osoite:
Gesterbybågen 3,
02400 Kyrklätt
Oppilasmäärä: 714
Rakennusvuosi: 1968, 1975, 1988,
2006 (väistötilat 2017)